

Beheerpakketten 2024

boerennatuur

Veluwe

A01 Grasland met rustperiode

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels. In kleinschalige gebieden kunnen graslanden met een rustperiode, eventueel in de vorm van randen, dienen als schuil- en foerageergebied voor diverse fauna zoals kleine zoogdieren, vogels, vlinders en amfibieën. In de rustperiode zijn landbouwkundige werkzaamheden niet toegestaan.

Aan het eind van deze periode staat er een vrij hoge vegetatie op het perceel. Om te voorkomen dat deze hoge vegetatie voor weidevogelpullen ondoordringbaar wordt, is het dringende advies om geen drijfmest en ook geen ruige mest voorafgaand aan de rustperiode uit te rijden, maar dat pas na de eerste snede te doen. Bij de pakketten met rustperiode tot 8 juni en later is drijfmest voorafgaand aan de rustperiode niet toegestaan.

Pakketvoorwaarden

1. Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie pakketten).
2. In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats, ook geen beweiding.
3. Het grasland wordt voorafgaand aan de rustperiode niet gemaaid.
4. Pakket d, e, x: alleen als last minute beheer
5. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
6. Beweiding in de rustperiode is niet toegestaan.
7. Bemesting met drijfmest voorafgaand aan de rustperiode is niet toegestaan bij de pakketten met rustperiode tot 8 juni en later.
8. Maaiwerkzaamheden worden volgens het protocol Maaien weidevogelgrasland gedaan.
9. Grasland met een rustperiode in de vorm van randen is toegestaan in kleinschalige gebieden en in gebieden die gericht zijn op waterdoelen (dooradering of waterkwaliteitsdoelen). Deze randen moeten minimaal 6 meter breed zijn.
10. Dit pakket mag gecombineerd worden met pakket A07 Ruige stalmest en/of het regionale pakket Z.18.A06.02 Toeslag koeien in de polder.

PAKKETTEN

		Vergoeding per ha per jaar
A01a	Rust van 1 april tot 1 juni	€ 500,-
A01b	Rust van 1 april tot 8 juni	€ 650,-
A01c	Rust van 1 april tot 15 juni	€ 800,-
A01d	Rust van 1 april tot 22 juni	€ 950,-
A01e	Rust van 1 april tot 1 juli	€ 1.100,-
A01v	Rust van 15 maart tot 15 mei	€ 200,-
A01w	Rust van 15 maart tot 22 mei	€ 350,-
A01x	Rust van 15 maart tot 1 juni	€ 525,-
A01l	Voorweiden tot 1 mei, daarna rust tot 15 juni	€ 300,-
A01m	Voorweiden tot 8 mei, daarna rust tot 22 juni	€ 300,-
A01q	Voorweiden tot 1 mei, daarna rust tot 1 juni	€ 260,-
A01r	Voorweiden tot 8 mei, daarna rust tot 8 juni	€ 260,-
A01s	Voorweiden tot 1 mei, daarna rust tot 8 juni	€ 280,-
A01t	Voorweiden tot 8 mei, daarna rust tot 15 juni	€ 280,-
A01u	Voorweiden tot 15 mei, daarna rust tot 15 juni	€ 255,-

A02 Kuikenvelden

Beschrijving

Het pakket kuikenvelden wordt ingezet als last minute beheer op percelen waarop (nog) geen weidevogelbeheer is afgesloten. Wanneer in het broedseizoen op een perceel grasland nesten of kuikens van kritische weidevogels (grutto, tureluur) worden waargenomen kan dit pakket op het laatste moment worden afgesloten. De rustperiode wordt ad hoc bepaald om rust te creëren op plaatsen waar dit nodig is. Afsluiten van dit pakket kan alleen in gebieden waar vrijwillige weidevogelbeschermers actief zijn.

Het in acht nemen van een dergelijke rustperiode op grasland is vooral van belang om kuikens voedsel en schuilgelegenheid te bieden. Ook kleine zoogdieren, vogels, vlinders en amfibieën etc. maken, met name in kleinschalige gebieden, gebruik van dergelijke graslanden en/of -randen met rustperiode als schuil- en foerageergebied.

Pakketvoorwaarden

1. Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie pakketten).
2. De rustperiode ligt in de periode van 1 april tot 1 augustus.
3. In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats.
4. Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan.
5. Legsels worden geregistreerd en gemeld bij het collectief.
6. Maaiwerkzaamheden worden volgens het protocol Maaien weidevogelgrasland gedaan.
7. Indien de kuikenvelden in de vorm van een rand worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn.
8. De rustperiode wordt automatisch met steeds 1 week verlengd, tot (alle) kuikens weg zijn, te beoordelen door de veldcoördinator.

PAKKETTEN

A02a	Rustperiode van 2 weken
A02b	Rustperiode van 3 weken
A02c	Rustperiode van 4 weken
A02d	Rustperiode van 5 weken

Vergoeding per ha per jaar

€ 425,-
€ 540,-
€ 790,-
€ 940,-

A03 Plasdras

Beschrijving

Plasdras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten en te foerageren. Op plasdraspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee groot. Daarnaast bieden plasdraspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Pakketvoorwaarden

1. De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd en volledig drassig. De inundatieperiode loopt van datum x tot datum y (zie pakketten).
2. Pakket Z.18.A03.01 en 02: alleen als last minute beheer.
3. Het plasdraspakket heeft betrekking op het drassige deel van een perceel. Dat deel moet in zijn geheel drassig zijn, slikkige randjes tellen wel mee.
4. Bestrijding van harde akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
5. Maaiwerkzaamheden worden volgens het protocol Maaien weidevogelgrasland gedaan.
6. Bemesting is niet toegestaan.
7. In de winter vanaf 1 november mag op het perceel geen inundatie meer plaatsvinden.
8. Het advies geldt om minimaal 1 keer te bloten/maaien na 1 augustus in verband met behoud van de status van productieve landbouwgrond op het perceel. Eventueel kan het helpen om de kale, slikkige grond in te zaaien.
9. Het advies geldt om in de winterperiode voorafgaand aan inundatie slikranden aan te leggen door middel van ploegen en/of frezen. Let op: In Natura 2000 gebieden alleen indien wettelijk toegestaan.

PAKKETTEN

A03n	Plasdras van 1 maart tot 1 juni
A03o	Plasdras van 1 maart tot 15 juni
Z.18.A03.01	Plasdras 1 week verlengen

Vergoeding per ha per jaar

€ 2.400,-
€ 2.800,-
€ 200,-

A04 Legselbeheer op grasland

Beschrijving

Om weidevogels te beschermen is het lang niet altijd nodig om alle percelen waarop zich broedende weidevogels bevinden, te beleggen met een rustperiode. Bijvoorbeeld omdat de dichtheid aan weidevogels vrij laag is. Aan dit soort situaties kan het pakket agrarische grond met legselbeheer een invulling geven. Het legsel en de onmiddellijke omgeving worden hierbij beschermd tegen landbouwkundige werkzaamheden.

Agrarische grond met legselbeheer kan zowel bestaan uit grasland als uit bouwland. Percelen met legselbeheer hebben over het algemeen weinig nut als foerageergebied voor jonge weidevogels, tenzij gekozen wordt voor een combinatie met een kruidenrijke weidevogelgraslandrand of met kuikenstroken. Het perceel wordt grotendeels normaal agrarisch gebruikt. Nesten worden gemarkeerd met stokken, al dan niet aan de rand van het perceel of langs de sloot. Bij gebruik van nestbeschermers of een tijdelijk raster worden nesten zeker ontzien bij landbouwkundige werkzaamheden zoals maaien, weiden of inzaaien.

Pakketvoorwaarden

1. De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen één of enkele malen afgezocht op aanwezige legfels. Gevonden legfels worden gemarkeerd, geregistreerd en gemeld bij het collectief.
2. Gevonden nesten worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen.
3. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv. stafkaart of geo-informatie).
4. Maaiwerkzaamheden worden volgens het protocol Maaien weidevogelgrasland gedaan.
5. Bestrijding van harden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
6. Pakket a: Indien een perceel grasland wordt gemaaid of anderszins bewerkt, wordt een enclave van tenminste 50 m² met minimaal een straal van 3,5 meter aangehouden om de aanwezige gevonden nesten. Bij beweiding is een nestbeschermers geplaatst. Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst.
8. Pakket d t/m h: Alleen als last minute beheer.
9. Pakket d t/m h: De rustperiode valt in de periode van 1 april tot 1 augustus.
10. Pakket d t/m h: Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan.
11. Pakket d t/m h: Indien de kuikenvelden in de vorm van een rand worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn.
12. Pakket d t/m h: De rustperiode wordt automatisch met 1 week verlengd, tot (alle) kuikens weg zijn, te beoordelen door de veldcoördinator.
13. Alle pakketten: Maximaal worden 6 nesten per hectare vergoed, dit wordt per perceel beoordeeld.
14. Dit pakket mag op grasland gecombineerd worden met de regionale pakketten Z.18.A06.02 Toeslag koeien in de polder a t/m h en/of Z.18.A04.02 Toeslag stroken maaien bij zomerstalvoeren.

PAKKETTEN

A04a	Nestbescherming op grasland	€ 25,-
A04d	Nestbescherming plus 2 weken rust	€ 450,-
A04e	Nestbescherming plus 3 weken rust	€ 565,-
A04f	Nestbescherming plus 4 weken rust	€ 815,-
A04g	Nestbescherming plus 5 weken rust	€ 965,-
A04h	Nestbescherming plus 6 weken rust	€ 1.115,-

PLUS

Z.18.A04.01 Vergoeding per nest

Vergoeding per ha per jaar

€ 25,-
€ 450,-
€ 565,-
€ 815,-
€ 965,-
€ 1.115,-

Vergoeding per jaar per nest

€ 75,-

A05 Kruidenrijk grasland

Beschrijving

Kruidenrijke percelen en randen hebben een aantrekkelijke werking op weidevogelkuikens en kunnen dan ook een belangrijk toevluchtsoord vormen als omliggend grasland wordt gemaaid. Dit grasland moet voor weidevogelkuikens tot aan de maaidatum doordringbaar zijn. Opgroeiende weidevogelkuikens vinden hier hun voedsel (insecten) en schuilgelegenheid. De bloeiende kruiden trekken insecten aan.

Pakketvoorwaarden

1. Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie pakketten).
2. In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats.
3. Pakket b en c: Wordt alleen afgesloten als last minute beheer.
4. Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op minimaal 90% van de oppervlakte. Op max. 10% van de beheereenheid is chemische onkruidbestrijding toegestaan in overleg met de veldcoördinator.
5. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruid en invasieve exoten is verplicht.
6. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
7. Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober.
8. Beweiding is niet toegestaan van 15 maart tot het einde van de afgesproken rustperiode.
9. Maaiwerkzaamheden worden volgens het protocol Maaien weidevogelgrasland gedaan.
10. Uitsluitend bemesting met vaste mest is toegestaan buiten de rustperiode met 5 tot maximaal 10 ton per hectare per jaar en bij voorkeur na de rustperiode.
11. Toepassing van kunstmest en drijfmest is niet toegestaan, bekalking is alleen toegestaan in overleg en met instemming van de veldcoördinator.
12. Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede/derde keer maaien en afvoeren is toegestaan.
13. Het grasland mag niet worden gescheurd of gefreesd. Doorzaaien mag alleen met toestemming van de veldcoördinator.
14. Dit pakket mag gecombineerd worden met pakket A07 Ruige stalmest.

PAKKETTEN

		Vergoeding per ha per jaar
A01b.18.01	Kruidenrijk grasland, rustperiode van 1 april tot 8 juni	€ 1.175,-
A05a	Rustperiode van 1 april tot 15 juni	€ 1.375,-
A05b	Rustperiode van 1 april tot 22 juni	€ 1.575,-
A05c	Rustperiode van 1 april tot 1 juli	€ 1.700,-

A06 Extensief beweid grasland

Beschrijving

Extensief beweid grasland is bedoeld voor weidevogels die vóórkomen op wat korter grasland en een bepaalde beweidingdruk kunnen hebben. Het dient als zowel broedgebied als foerageergebied voor oudere vogels en kuikens. Beweidingsdruk en rustperiode kunnen daarop worden afgestemd. Extensief beweid grasland is structuurrijk grasland, omdat er vanwege de lage veedichtheid verschillen in het beweidingpatroon ontstaan. Landbouwkundige werkzaamheden en chemische onkruidbestrijding zijn niet toegestaan in de rustperiode. Extensief beweid grasland is kruidenrijk. Kruiden en mestvlaaien trekken insecten aan, die als voedsel dienen voor de weidevogels en hun kuikens. Ze zijn daarmee van belang voor het broedsucces van de weidevogels.

Pakketvoorwaarden

1. Beweiding is verplicht van datum x tot datum y (zie pakketten) met een veebezetting van minimaal 1 en maximaal 3 GVE/ha.
2. Beweiding voorafgaand aan de afgesproken periode mag met een veebezetting van maximaal 3 GVE/ha, na afloop van de afgesproken periode geldt geen beperking meer in GVE/ha.
3. Tijdens de rustperiode wordt de beheereenheid niet gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.
4. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
5. Maaien voorafgaand aan de beweidingperiode is niet toegestaan.
6. Dit pakket mag gecombineerd worden met pakket A07 Ruige stalmest.

PAKKETTEN

A06c	Beweiding van 1 mei tot 15 juni, min. 1 GVE/ha en max. 3 GVE/ha
Z.18.A06.01	Toeslag 1 week verlenging

Vergoeding per ha per jaar

€ 700,-
€ 75,-

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar	1,00 GVE
Paardachtigen ouder dan 6 maanden	1,00 GVE
Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	0,60 GVE
Runderen jonger dan 6 maanden	0,40 GVE
Schape, lammeren en geiten	0,15 GVE

A07 Ruige mest

Beschrijving

het uitrijden van ruige mest is gunstig in een totaalaanpak voor weidevogelbeheer. Het bevordert een rustiger grasgroei, waardoor het gewas minder vol wordt en geschikter voor kuikens. Ook zorgt ruige mest voor meer structuur in het gewas en biedt het meer ruimte voor kruiden. De organische mest zorgt bovendien voor een rijk bodemleven waarop oudervogels kunnen foerageren. Tenslotte wordt het stro in de ruige mest door sommige vogels, Kievieten met name, ook gebruikt als nestmateriaal.

Pakketvoorwaarden

1. Bemesting met vaste mest is verplicht.
2. Vaste mest betreft dierlijke meststoffen die niet verpompbaar zijn (Uitvoeringsregeling Meststoffenwet Bijlage I Tabel I: rund (10,13), paard (25), schaap (56)), dan wel bodemverbeteraars gericht op bodembioïologie (Uitvoeringsregeling Meststoffenwet Bijlage Ia).
3. Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar minimaal 5 en maximaal 10 ton ruige stalmest per hectare uitgereden.
4. De ruige stalmest wordt bij voorkeur na afloop van de rustperiode in één gift opgebracht.

Melding

Van het uitrijden van de ruige stalmest wordt binnen 7 dagen na uitrijden melding gedaan bij het collectief. Dit pakket kan alleen in combinatie met de volgende beheerpakketten worden afgesloten.

A01 Grasland met rustperiode
A05 Kruidenrijk grasland
A06 Extensief beweid grasland

PAKKETTEN

A07a Ruige mest 5 tot 10 ton per ha

Vergoeding per ha per jaar

€ 115,-

A08 Hoog waterpeil

Beschrijving

Voor de instandhouding van vitale weidevogelpopulaties is het noodzakelijk dat naast het optimaliseren van het beheer ook de inrichting wordt geoptimaliseerd ten aanzien van waterpeil. Hierdoor is het bodemleven beter beschikbaar, wordt de grasgroei vertraagd en ontstaat er meer variatie in structuur van de grasmatten.

Pakketvoorwaarden

1. Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van datum x tot datum y minimaal a centimeter (zie pakketten) hoger dan eerstvolgende watergang aangrenzende aan beheereenheid.
2. Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond.
3. Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde echter, moet op de beheereenheid de bij punt 2 genoemde drooglegging gerealiseerd zijn.
4. Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap; het collectief kan hier een rol in vervullen.
5. Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwtjes te meten.
6. Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 25 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang x 25 meter op de ene oever, plus lengte watergang x 25 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen. Dit pakket kan gecombineerd worden met de volgende beheerpakketten.

A01 Grasland met rustperiode

A04 Legselbeheer

A05 Kruidenrijk grasland

A06 Extensief beweid grasland

L10 Natuurvriendelijke oever

PAKKETTEN

Het (oppervlakte-)waterpeil naast de beheereenheid wordt:

		Vergoeding per ha per jaar
A08d	Verhoging met 20 cm, van 15 maart tot 15 juni	€ 115,-
A08e	Verhoging met 30 cm, van 15 maart tot 15 juni	€ 175,-
A08f	Verhoging met 40 cm, van 15 maart tot 15 juni	€ 230,-

A13 Kwartelkoning grasland

Beschrijving

De kwartelkoning is een trekvogel, die overwintert in Afrika. Pas laat in het voorjaar, vanaf mei, komen kwartelkoningen in Nederland aan. Zij zoeken dan een broedplaats in o.a. structuurrijke hooilanden. In Oost-Nederland broeden kwartelkoningen in de hooilanden, beheerd met pakket 13b, in de uiterwaarden langs de rivieren Rijn, Waal en IJssel. De broedperiode is van mei tot augustus. Daarom is bij aanwezigheid van kwartelkoningen uitgesteld maaien later dan 15 juni wenselijk, dit kan worden geregeld met pakket 13e, f en g.

SOVON heeft een netwerk van waarnemers, die op bepaalde momenten op zoek gaan naar broedplaatsen (zg. roepplekken) van de kwartelkoning. Het collectief onderhoudt contacten met de SOVON waarnemers over de locatie van deze roepplekken. Direct na constateren van de roepplek neemt de coördinator van het collectief contact op met de beheerder om dit last minute pakket af te spreken. De oppervlakte voor uitgesteld maaien wordt, per situatie, in overleg met SOVON bepaald. Hierbij gelden rivierdijk, rivier, houtwallen, hagen, wegen en afrasteringen als uiterste begrenzing.

Pakketvoorwaarden

1. Alle pakketvoorwaarden van pakket A13b (botanisch hooiland) zijn van toepassing.
2. Er wordt een extra rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie pakketten).
3. In de extra rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats.
4. Beweiding is in de extra rustperiode niet toegestaan.
5. Als eerder pakket 13b op het perceel was afgesloten, dan vervalt de eerder overeengekomen vergoeding en komt de nieuwe hogere vergoeding ervoor in de plaats.

PAKKETTEN		Vergoeding per ha per jaar
A13e	Botanisch hooiland met extra rust van 15 juni tot 20 juli (uitgestelde maaidatum van 5 weken)	€ 2.005,-
A13f	Botanisch hooiland met extra rust van 15 juni tot 3 augustus (uitgestelde maaidatum van 7 weken)	€ 2.205,-
A13g	Botanisch hooiland met extra rust van 15 juni tot 17 augustus (uitgestelde maaidatum van 9 weken)	€ 2.405,-

A13a Botanisch weiland

Beschrijving

Goed ontwikkelde botanische graslanden hebben vaak een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. Er komt weinig productie vanaf en het wordt vaak gebruikt voor droge koeien of pinken.

Botanische weilanden kennen een lage begrazingsdruk. De hoeven trekken de bodem een beetje open en lokaal komt er mest te liggen waardoor op heel kleine schaal variatie ontstaat.

Werkwijze

Het eerste jaar dat een perceel volgens dit pakket wordt beheerd, wordt het beoordeeld door de ecooloog. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de landschappelijke ligging en de mate van verschraling. Het rapport wordt met u gedeeld. Op basis van dit rapport kan het beheer voortgezet, gewijzigd of gestopt worden.

Pakketvoorwaarden

1. Van 1 maart tot 1 december is beweiding toegestaan met maximale veebezetting 2 GVE/ha*.
2. Van 1 december tot 1 maart is beweiding toegestaan met maximale veebezetting 1 GVE/ha*.
3. Het vee moet toegang hebben tot de gehele oppervlakte van de beheereenheid. Periodiek overzetten van vee binnen de beheereenheid met behulp van (tijdelijke) rasters is niet toegestaan.
4. Bijvoeren is niet toegestaan.
5. Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen).
6. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
 - a. Maaien is niet toegestaan voor 15 juni. Een eerdere maaibeurt is bij uitzondering toegestaan, in overleg met de veldcoördinator.
 - b. Het gewas dient voor 15 september gemaaid en afgevoerd te zijn.
7. De beheereenheid wordt niet bemest, bekalkt en er wordt geen bagger opgebracht. Op ernstig verschraalde percelen overlegt u met uw veldcoördinator.
8. (Sloot)maaisel moet binnen een maand zijn afgevoerd.
9. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
10. Bloten en klepelen is niet toegestaan.
11. Bestrijding van harden akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
12. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.

PAKKETTEN

13a1 Botanisch weiland

Vergoeding per ha per jaar
€ 1.320,00

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar	1,00 GVE
Paardachtigen ouder dan 6 maanden	1,00 GVE
Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	0,60 GVE
Runderen jonger dan 6 maanden	0,40 GVE
Schapen, lammeren en geiten	0,15 GVE

A13a.18.01 Botanisch weiland - Rivierkommenpakket

Beschrijving

Glanshavergraslanden zijn de kenmerkende hooilanden binnen de stroomdalen van de grote rivieren. Dit type grasland van kalkrijkere bodems wordt gedomineerd door het hoge gras glanshaver. Botanische glanshavergraslanden van een goede botanische kwaliteit hebben een goed ontwikkelde fijnstructuur van hoge grassen in afwisseling met voor dit grasland specifieke kruiden. Deze graslanden zijn redelijk productief en van oudsher in gebruik als hooilanden. Botanische hooilanden lenen zich minder voor begrazing. Vanuit botanisch oogpunt is hooguit een lichte nabegrazing in het najaarsseizoen gewenst. Het gaat vaak om percelen groter dan 3 ha binnen de zones die kunnen overstromen bij hogere waterstanden.

Werkwijze

Het eerste jaar dat een perceel volgens dit pakket wordt beheerd, wordt het beoordeeld door de ecooloog. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de landschappelijke ligging en de mate van verschraling. Op basis van deze ecologische beoordeling kan het beheer voortgezet, gewijzigd of gestopt worden.

Pakketvoorwaarden

1. Het gewas wordt jaarlijks 1 tot 2 keer gemaaid en afgevoerd in de periode tussen 15 juni en 15 september.
2. Een vroege maaibeurt voor de zaadsetting (half mei) van glanshaver is bij uitzondering gewenst in overleg met de veldcoördinator.
3. Van 1 maart tot 1 december is beweiding toegestaan met maximale veebezetting 2 GVE/ha.
4. Van 1 december tot 1 maart is beweiding toegestaan met maximale veebezetting 1 GVE/ha.
5. Het vee moet toegang hebben tot de gehele oppervlakte van de beheereenheid. Periodiek overzetten van vee binnen de beheereenheid met behulp van (tijdelijke) rasters is niet toegestaan.
6. Bijvoeren is niet toegestaan.
7. Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groei-eizoen).
8. De beheereenheid wordt niet bemest of bekalkt en er wordt geen bagger opgebracht. Op ernstig verschraalde percelen overlegt u met uw veldcoördinator.
9. (Sloot)maaisel moet binnen een maand zijn afgevoerd.
10. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
11. Bloten en klepelen is niet toegestaan.
12. Bestrijding van harden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
13. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.

PAKKETTEN

A13a.18.01 Botanisch weiland Rivierkommenpakket

Vergoeding per ha per jaar

€ 990,-

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar	1,00 GVE
Paardachtigen ouder dan 6 maanden	1,00 GVE
Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	0,60 GVE
Runderen jonger dan 6 maanden	0,40 GVE
Schapen, lammeren en geiten	0,15 GVE

A13b Botanisch hooiland

Beschrijving

Goed ontwikkelde botanische graslanden hebben vaak een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden door verschrallingsbeheer. In de kleinschalige landschappen vormen deze hooilanden samen met heggen, singels, bosranden en poelen een afwisselend landschap waar soorten als steenuil, braamsluiper, geelgors, vleermuizen en amfibieën zich thuis voelen. Op de percelen groeien planten als pinksterbloem, boterbloem, margriet en leeuwentand. Langs de uiterwaarden liggen veel grotere graslanden die van oudsher vaak overstromen. Op de oeverwallen komen soorten voor als kruisdistel, gele morgenster en ratelaar, terwijl in de kommen een ruigere vegetatie staat. Koekoek, steenuil, kerkuil en kwartelkoning voelen zich hier thuis. Doorgaans wordt in de kommen het pakket Botanisch hooiland voor rivierkommen (A13b2) afgesloten. Dit pakket wordt alleen op percelen in het kleinschalige cultuurlandschap, of op waardevolle oeverwallen afgesloten. Een of meer aansluitende botanische hooilanden zijn bij voorkeur maximaal 3 ha groot. Wanneer het een groter aaneengesloten open gebied betreft, dan wordt in samenspraak met de veldcoördinator het gebied aangekleed met heggen, struweel of bomen.

Werkwijze

Het eerste jaar dat een perceel volgens dit pakket wordt beheerd, wordt het beoordeeld door de ecoloog. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de landschappelijke ligging en de mate van verschralling. Op basis van de ecologische beoordeling kan het beheer voortgezet, gewijzigd of gestopt worden.

Pakketvoorwaarden

1. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
 - a. Maaien is niet toegestaan voor 15 juni.
 - b. Het gewas dient voor 15 september gemaaid en afgevoerd te zijn.
2. Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan. Van 1 augustus tot 1 december is beweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 2 GVE/ha. Van 1 december tot 1 maart is beweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 1 GVE/ha.
3. Indien aanwezig moet het vee over de gehele oppervlakte van de beheereenheid worden verspreid. Periodiek overzetten van vee binnen de beheereenheid met behulp van (tijdelijke) rasters is niet toegestaan.
4. Bijvoeren is niet toegestaan.
5. Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groei-eizoen).
6. De beheereenheid wordt niet bemest, bekalkt en er wordt geen bagger opgebracht. Op ernstig verschraalde percelen overlegt u met uw veldcoördinator.
7. (Sloot)maaisel moet binnen een maand zijn afgevoerd.
8. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
9. Bloten en klepelen is niet toegestaan.
10. Bestrijding van harden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
11. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.

PAKKETTEN		Vergoeding per ha per jaar
A13b	Botanisch hooiland	€ 1.505,-
A13e	Botanisch hooiland met extra rust van 15 juni tot 20 juli (uitgestelde maaidatum van 5 weken)	€ 2.005,-
A13f	Botanisch hooiland met extra rust van 15 juni tot 3 augustus (uitgestelde maaidatum van 7 weken)	€ 2.205,-
A13g	Botanisch hooiland met extra rust Van 15 juni tot 17 augustus (uitgestelde maaidatum van 9 weken)	€ 2.405,-

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar	1,00GVE
Paardachtigen ouder dan 6 maanden	1,00 GVE
Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	0,60 GVE
Runderen jonger dan 6 maanden	0,40 GVE
Schape, lammeren en geiten	0,15 GVE

A13b.18.01 Botanisch hooiland - Tussenpakket

Beschrijving

Dit pakket wordt toegepast in het kleinschalige cultuurlandschap waar een goede botanische ontwikkeling is, maar het uiteindelijke doel nog niet is gehaald. Het bevindt zich in een tussenfase van de ontwikkeling. In veel gevallen dient het dominantstadium van bijvoorbeeld witbol of grote vossenstaart doorbroken te worden. Door het dominante gras op het moment vlak voor de bloei af te maaien (half mei) wordt de verschraling versneld en deze fase doorbroken. Het pakket wordt ook toegepast in rivierkommen die gekenmerkt wordt door een wat ruigere begroeiing waar vaker gemaaid mag worden. Uiteindelijk heeft een goed ontwikkeld botanisch grasland een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. Er komt weinig productie vanaf en het wordt vaak gebruikt voor droge koeien of pinken. Een of meer aansluitende botanische hooilanden zijn bij voorkeur maximaal 3 ha groot. Wanneer het een groter aaneengesloten open gebied betreft, dan wordt in samenspraak met de veldcoördinator het gebied aangekleed met heggen, struweel of bomen.

Werkwijze

Het eerste jaar dat een perceel volgens dit pakket wordt beheerd, wordt het beoordeeld door de ecooloog. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de landschappelijke ligging en de mate van verschraling. Op basis van de ecologische beoordeling kan het beheer voortgezet, gewijzigd of gestopt worden.

Pakketvoorwaarden

1. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 2 keer gemaaid en afgevoerd.
 - a. De eerste maaisnede vindt plaats wanneer het gras in de aar schiet, rond de eerste week van mei.
 - b. De tweede maaisnede vindt na 15 juni plaats.
2. Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan. Van 1 augustus tot 1 december is beweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 2 GVE. Van 1 december tot 1 maart is beweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 1 GVE.
3. Indien aanwezig moet het vee over de gehele oppervlakte van de beheereenheid worden verspreid.

Periodiek overzetten van vee binnen de beheereenheid met behulp van (tijdelijke) rasters is niet toegestaan.
4. Bijvoeren is niet toegestaan.
5. Perceel heeft voldoende ecologische waarde of potentie.
6. De beheereenheid wordt niet bemest, bekalkt en er wordt geen bagger opgebracht.
7. (Sloot)maaisel moet binnen een maand zijn afgevoerd.
8. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
9. Bloten en klepelen is niet toegestaan.
10. Bestrijding van harden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
11. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.

PAKKETTEN

A13b.18.01 Botanisch hooiland - Tussenpakket

Vergoeding per ha per jaar

€ 1.130,-

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar	1,00 GVE
Paardachtigen ouder dan 6 maanden	1,00 GVE
Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	0,60 GVE
Runderen jonger dan 6 maanden	0,40 GVE
Schape, lammeren en geiten	0,15 GVE

A13b.18.02 Botanisch hooiland - Instappakket

Beschrijving

Het perceel maakt onderdeel uit van het kleinschalig cultuurlandschap en is recent begonnen met verschrallen. Het bevindt zich nog in de vroege ontwikkeling naar kruidenrijk botanisch hooiland. Om de verschralling goed op gang te helpen wordt drie keer per jaar gemaaid. De eerste snede is op het moment dat het gras bijna in de aar schiet (half mei). De percelen, of het landschappelijke karakter van de percelen, dienen maximaal 3 ha groot te zijn. Wanneer het een groter aaneengesloten open gebied betreft, dan wordt in samenspraak met de veldcoördinator het gebied aangekleed met heggen, struweel of bomen.

Werkwijze

Het eerste jaar dat een perceel volgens dit pakket wordt beheerd, wordt het beoordeeld door de ecooloog. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de landschappelijke ligging en de mate van verschralling. Het rapport wordt met u gedeeld. Op basis van dit rapport kan het beheer gewijzigd of gestopt worden. In de beheerstrategie en op de website van het collectief leest u hier meer over.

Pakketvoorwaarden

1. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 3 keer gemaaid en afgevoerd.
 - a. De eerste maaisnede vindt plaats wanneer het gras in de aar schiet, rond de eerste week van mei.
 - b. De tweede maaisnede vindt plaats na 15 juni.
 - c. De derde maaisnede vindt plaats op moment naar keuze.
2. Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan. Van 1 augustus tot 1 december is nabeweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 2 GVE/ha. Van 1 december tot 1 maart is beweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 1 GVE/ha.
3. Indien aanwezig moet het vee over de gehele oppervlakte van de beheereenheid worden verspreid. Periodiek overzetten van vee binnen de beheereenheid met behulp van (tijdelijke) rasters is niet toegestaan.
4. Bijvoeren is niet toegestaan.
5. De beheereenheid wordt niet bemest, bekalkt en er wordt geen bagger opgebracht.
6. Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen).
7. (Sloot)maaisel moet binnen een maand zijn afgevoerd.
8. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
9. Bloten en klepelen is niet toegestaan.
10. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht
11. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.

PAKKETTEN

A13b.18.02 Botanisch hooiland - Instappakket € 750,-

Vergoeding per ha per jaar

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar	1,00 GVE
Paardachtigen ouder dan 6 maanden	1,00 GVE
Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	0,60 GVE
Runderen jonger dan 6 maanden	0,40 GVE
Schapen, lammeren en geiten	0,15 GVE

A13b.18.03 Botanisch hooiland - Rivierkommenpakket

Beschrijving

Glanshavergraslanden zijn de kenmerkende hooilanden binnen de stroomdalen van de grote rivieren. Dit type grasland van kalkrijkere bodems wordt gedomineerd door het hoge gras glanshaver. Botanische glanshavergraslanden van een goede botanische kwaliteit hebben een goed ontwikkelde fijnstructuur van hoge grassen in afwisseling met voor dit grasland specifieke kruiden. Deze graslanden zijn redelijk productief en van oudsher in gebruik als hooilanden. Botanische hooilanden lenen zich minder voor begrazing. Vanuit botanisch oogpunt is hooguit een lichte nabegrazing in het najaarsseizoen gewenst. Het gaat vaak om percelen groter dan 3 ha binnen de zones die kunnen overstromen bij hoge waterstanden.

Werkwijze

Het eerste jaar dat een perceel volgens dit pakket wordt beheerd, wordt het beoordeeld door de ecooloog. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de landschappelijke ligging en de mate van verschraling. Op basis van deze ecologische beoordeling kan het beheer voortgezet, gewijzigd of gestopt worden.

Pakketvoorwaarden

1. Het gewas wordt jaarlijks 1 tot 2 keer gemaaid en afgevoerd in de periode tussen 15 juni en 15 september.
2. Een vroege maaibeurt voor de zaadsetting (half mei) van glanshaver is bij uitzondering gewenst in overleg met de veldcoördinator.
3. Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan. Van 1 augustus tot 1 december is beweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 2 GVE. Van 1 december tot 1 maart is beweiding toegestaan met een maximale veebezetting van 1 GVE.
4. Indien aanwezig moet het vee over de gehele oppervlakte van de beheereenheid worden verspreid.
Periodiek overzetten van vee binnen de beheereenheid met behulp van (tijdelijke) rasters is niet toegestaan.
5. Bijvoeren is niet toegestaan.
6. Het perceel heeft voldoende ecologische waarde of potentie.
7. De beheereenheid wordt niet bemest of bekalkt en er wordt geen bagger opgebracht.
8. (Sloot)maaisel moet binnen een maand zijn afgevoerd.
9. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
10. Bloten en klepelen is niet toegestaan.
11. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
12. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.

PAKKETTEN

A13b.18.01 Botanisch hooiland - Rivierkommenpakket

Vergoeding per ha per jaar

€ 1.130,-

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar	1,00 GVE
Paardachtigen ouder dan 6 maanden	1,00 GVE
Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	0,60 GVE
Runderen jonger dan 6 maanden	0,40 GVE
Schapen, lammeren en geiten	0,15 GVE

A13c Botanische weiderand

Beschrijving

Op deze bufferzone langs watergangen mag niet gemest worden en er mogen in principe geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast worden. Er gelden geen restricties met betrekking tot maaien. Door het ontbreken van mest en bestrijdingsmiddelen verbetert de waterkwaliteit en ontwikkelt de rand zich in de loop der jaren anders dan het midden van het perceel en krijgen meer kruiden een kans. Dit pakket kan afgesloten worden als aanvulling op de verplichte 7e NAP bufferstrook; het versterkt het pakket Ecologisch slootschonen.

Pakketvoorwaarden

1. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
2. De randen liggen aan de buitenkant van het perceel.
3. Pakket A13c: De rand is gelegen langs een watergang.
4. Pakket A13c.18.01: Maaien is niet toegestaan voor 25 mei.
5. Pakket A13c.18.01: Beweiding is niet toegestaan voor 10 mei.
6. Pakket Z.18.A13.01: De rand ligt op een verplichte bufferstrook in het kader van het 7e actieprogramma nitraat en grenst aan kruidenrijk of botanisch grasland.
7. De randen zijn tussen de 3 en 6 meter breed.
8. Pakket A13c en A13c.18.01: Als de rand langs een NAP bufferstrook ligt, dan is de rand minimaal 2 meter breed.
9. Maaien dient voor 15 september te gebeuren.
10. De beheereenheid wordt niet bemest, bekalkt en er wordt geen bagger opgebracht.
11. De beheereenheid mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
12. Klepelen is niet toegestaan.
13. Slootmaaisel moet binnen één maand zijn afgevoerd.
14. Uitsluitend pleksgewijs gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
15. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.

PAKKETTEN

		Vergoeding per ha per jaar
A13c	Botanische weiderand	€ 1.290,-
A13c.18.01	Botanische weiderand – 1ste snederand	€ 1.490,-
Z.18.A13.01	Weiderand op NAP bufferstrook 25 mei	€ 400,-

A13d Botanische hooilandrand

Beschrijving

Botanische graslandranden in dit pakket kennen een late maaidatum. Hierdoor dragen ze bij aan de aankleding van het gebied en bieden ze een ecologische buffer tussen het midden van het perceel en landschappelijke elementen erlangs. Dit kunnen onder meer heggen, hagen, singels of bosranden zijn, maar ook watergangen. De randen hoeven dus niet per se langs water afgesloten te worden, maar dat kan wel. In dat geval vormen ze een aanvulling op de verplichte 7de NAP bufferstrook.

Pakketvoorwaarden

1. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
2. Pakket A13d: Maaien is niet toegestaan voor 15 juni.
3. Pakket A13d.18.01: Maaien is niet toegestaan voor 15 augustus.
4. Maaien dient voor 15 september te gebeuren.
5. Beweiding is jaarrond niet toegestaan.
6. Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen).
7. Randen liggen aan de buitenkant van het perceel.
8. De randen zijn tussen de 3 en 18 meter breed.
9. Als de rand langs een NAP bufferstrook ligt, dan is de rand minimaal 2 meter breed.
10. De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
11. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
12. Klepelen en bloten is niet toegestaan.
13. Sloopmaaisel moet binnen één maand zijn afgevoerd.
14. Uitsluitend plekgewijs gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
15. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht

PAKKETTEN

		Vergoeding per ha per jaar
A13d	Botanische hooilandrand maaien na 15 juni	€ 1.660,-
A13d.18.01	Botanische hooilandrand maaien na 15 augustus	€ 2.060,-

A14 Stoppelland

Beschrijving

Het laten staan (en niet onderploegen) van graanstoppels kan van waarde zijn voor overwinterende en foeragerende vogels zoals bijvoorbeeld de grauwe gors en veldleeuwerik. De oogstresten en achtergebleven zaden, maar vooral ook de onkruidvegetatie die tussen de stoppels kan ontstaan, zijn voor hen een belangrijke voedselbron. Bovendien is de structuur van het stoppeland voor deze soorten aantrekkelijk.

Pakketvoorwaarden

1. Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 november tot 15 maart.
2. Minimaal 90% van de beheereenheid bestaat van 1 november tot 15 maart uit graanstoppel.
3. In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats.
4. De beheereenheid wordt niet beweid.
5. Bemesting van de beheereenheid is niet toegestaan tijdens de rustperiode.
6. Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het protocol Chemische onkruidbestrijding.

PAKKETTEN

A14a Graanstoppel 1 november tot 15 maart

Vergoeding per ha per jaar
€ 155,00

A15 Wintervoedselakker

Beschrijving

Wintervoedselakkers hebben een meerwaarde voor overwinterende akkervogels zoals kneu, keep, patrijs, geelgors en veldleeuwerik. Niet geogste zaden dienen voor hen als voedsel in de winter. Omdat kleine zoogdieren eveneens van het graan eten, hebben ook torenvalken, steenuilen en andere roofvogels indirect profijt van wintervoedselakkers. Daarnaast is graan een rustgewas voor de bodem en biedt het overstaande gewas beschutting aan insecten en kleine zoogdieren in de winter. Omzoming van wintervoedselakkers met akkerranden, bomen of struiken is optimaal doordat er extra variatie ontstaat in beschutting en nestgelegenheid voor vogels en kleine zoogdieren.

De aanleg van kruidenrijke akkerranden verhoogt de ecologische waarde door de extra variatie in begroeiing.

Pakketvoorwaarden

1. Minimaal 90% van de beheereenheid bestaat van 15 mei tot 15 maart uit een wintervoedselmengsel van BoerenNatuur Veluwe.
2. De beheereenheid dient jaarlijks tussen 16 maart en 30 april te worden ingezaaid met een gangbare zaaidichtheid.
3. Er wordt een rustperiode in acht genomen van 15 mei tot 15 maart van het volgende jaar.
4. In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bemesting of andere bewerkingen plaats.
5. Het gebruik van kunstmest is niet toegestaan op de beheereenheid.
6. De kosten voor het zaaigoed en het inzaaien zijn voor de beheerder
7. De maximale oppervlakte van een wintervoedselakker is 1,5 ha.
8. Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk na akkoord van de veldcoördinator en conform het Protocol Chemische bestrijding bij agrarisch natuurbeheer (zie www.boerennatuurveluwe.nl), met een maximale oppervlakte van 10% van de beheereenheid
9. Overige chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk na akkoord van de veldcoördinator en conform het protocol Chemische onkruidbestrijding.
10. In jaren van uitzonderlijke weersomstandigheden of onkruiddruk waardoor niet aan voorwaarde 1 voldaan kan worden, moet er contact opgenomen worden met de veldcoördinator om te bezien of – na akkoord van de veldcoördinator – passende beheermaatregelen uitgevoerd kunnen worden.

PAKKETTEN		Vergoedingen per ha per jaar
15a1	Wintervoedselakker 15 mei tot 15 maart, zand	€ 2345,00
15a2	Wintervoedselakker 15 mei tot 15 maart, klei	€ 2645,00

A18 Kruidenrijke akker

Beschrijving

Kruidenrijke akkers zijn van belang voor diverse soorten fauna in kleinschalige landschappen. De nectar, het stuifmeel, de zaden en de aangetrokken insecten vormen een voedselbron voor veel akkervogels, waaronder patrijs en zomertortel en verschillende zoogdieren. Op percelen waar dit pakket is afgesloten, staat in minimaal 3 van de 6 jaar een graangewas. In de overige jaren mag een ander gewas verbouwd worden (met uitzondering van mais) met dezelfde beheervoorwaarden. Dit pakket is gericht op een oogstbaar gewas met natuurinclusieve voorwaardes. Door alleen ruige mest, dikke fractie, compost of bokashi te gebruiken en geen bestrijdingsmiddelen, zijn de omstandigheden gunstig voor de ontwikkeling van traditionele akkerflora zoals akkerviooltje, echte kamille, veldereprijs en kleine leeuwetand. Op plekken waar oude akkercomplexen gelegen hebben, kunnen ook meer zeldzame soorten zoals slofhak, akkerleeuwenbek en bleekgele dovenetel terugkomen.

Werkwijze

Het eerste jaar dat een perceel volgens dit pakket wordt beheerd, wordt het beoordeeld door de ecooloog. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de landschappelijke ligging en de mate van verschraling. Op basis van de ecologische beoordeling kan het beheer voortgezet, gewijzigd of gestopt worden.

Pakketvoorwaarden

1. Dit pakket wordt langjarig op hetzelfde perceel toegepast. In de jaren dat er graan wordt verbouwd, wordt pakket A18a toegepast. In de jaren met een ander gewas wordt pakket A18f toegepast.
2. Maisteelt is in alle pakketvarianten niet toegestaan.
3. Minimaal 90% van de beheereenheid bestaat in de jaren waarin graan verbouwd wordt van 15 mei tot 15 juli uit een graangewas.
4. Kruidenrijke akkers mogen in de jaren van graanteelt worden ingezaaid met een graan naar keuze.
5. Bemesting met kunstmest of drijfmest is niet toegestaan.
6. Bemesting van de beheereenheid is alleen toegestaan met ruige mest, dikke fractie, compost of bokashi.
7. Pakket A18f: In de jaren dat er geen graan geteeld wordt, gelden dezelfde bemestingsvoorwaarden.
8. Pakket A18f: In jaren waarin een tussengewas anders dan graan geteeld wordt, is de vergoeding lager.
9. Kruidenrijke akkers doen niet mee in roterende teelten. Het beheerpakket blijft tijdens de beheerperiode op dezelfde plek liggen.
10. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding voor pleksgewijze bestrijding van probleemonkruiden op max 10% van de beheereenheid.
11. Overige chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk na akkoord van de veldcoördinator en conform het protocol Chemische onkruidbestrijding.

PAKKETTEN

A18a Graan met kruiden (geen maïs)
A18f Gewas met kruiden (geen maïs)

Vergoeding per ha per jaar

€ 1.640,-
€ 500,-

A19 Eenjarige kruidenrijke akkerrand

Beschrijving

In kleinschalige landschappen kunnen akkerranden een belangrijke functie hebben. Ze dienen als broedlocatie, voedselbron en schuilgelegenheid voor diverse soorten akkervogels zoals de patrijs, gele kwikstaart en kneu. Ook zoogdieren en insecten vinden er voedsel en beschutting. Akkervogels zijn voor hun voedselvoorziening in de zomer afhankelijk van (bodem)insecten en in de winter van zaden. Eenjarige kruidenrijke akkerranden bevatten bloeiende kruiden die insecten aantrekken, en granen die als voedsel dienen in de winterperiode. Daarnaast zijn akkerranden ook chemie- en bemestingsvrije buffers tussen productiegewassen en aangrenzende natuur. Eenjarige akkerranden blijven in de herfst en winter overstaan: zij bieden in die periode naast voedsel ook schuilgelegenheid voor vogels, insecten en kleine zoogdieren.

Pakketvoorwaarden

1. Minimaal 90% van de beheereenheid bestaat van 15 mei tot 1 april van het volgende jaar uit een van de goedgekeurde zaadmengsels van het collectief.
2. De beheereenheid wordt niet bemest en niet beweid.
3. De kruidenrijke akkerrand is minimaal 3 meter en maximaal 18 meter breed. Indien de rand langs een NAP bufferstrook ligt, is de rand minimaal 3 meter breed.
4. De vegetatie in de akkerrand blijft in stand gedurende de herfst en winter en er vindt geen grondbewerking plaats voor 1 april van het volgende jaar, tenzij daar toestemming voor is van de veldcoördinator.
5. Bewerken en inzaaien van de rand vindt plaats tussen 1 april en 15 mei.
6. De kosten van het zaaigoed en het inzaaien zijn voor rekening van de beheerder.
7. De rand mag niet worden bereden, dus geen gebruik als rijpad of als kopakker. Uitzondering is
8. berijden voor slootbeheer: bij schonen of maaien van een naastgelegen sloot mag de rand eenmalig worden bereden.
9. Sloopmaaisel, bagger, snoeimateriaal en tuinafval mogen niet op de beheereenheid liggen en/of verwerkt worden.
10. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding voor pleksgewijze bestrijding van probleemkruiden op max. 10% van de beheereenheid. Overige chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk na akkoord van de veldcoördinator en conform het protocol Chemische onkruidbestrijding.
11. Indien het perceel onderdeel is van gewasrotatie, dan mag een kruidenrijke rand ook blijven liggen in de jaren dat het betreffende perceel als grasland beheerd wordt.

PAKKETTEN

A19a.18.01	Kruidenrijke akkerrand eenjarig tariefregio 1
A19a.18.01	Kruidenrijke akkerrand eenjarig tariefregio 2

Vergoeding per ha per jaar

€ 2.845,-
€ 3.145,-

A19 Meerjarige kruidenrijke akkerrand

Beschrijving

In kleinschalige landschappen kunnen akkerranden een belangrijke functie hebben. Ze dienen als broedlocatie, voedselbron en schuilgelegenheid voor diverse soorten akkervogels. Ook zoogdieren en insecten vinden er voedsel en beschutting. Meerjarige akkerranden blijven minimaal drie jaar op dezelfde plek liggen. Doordat het mengsel bestaat uit soorten die meerdere opeenvolgende jaren tot bloei komen, hoeft de rand niet ieder jaar opnieuw te worden ingezaaid. Dit is goed voor de bodem en het bodemleven.

- Het opbouwen van organische stof in de bodem helpt water vast te houden.
- De meerjarige beplanting neemt meststoffen op van de akker die anders zouden uitspoelen.
- De onbemeste akkerrand biedt kansen aan lokale kruiden om zich te ontwikkelen.
- Een chemievrije zone is goed voor de ontwikkeling van biodiversiteit.
- Akkerranden vormen een buffer en overgangszone tussen agrarische productiegrond en aangrenzende natuur.
- Akkerranden dragen bij aan een dooraderend netwerk van natuurlijke elementen in het agrarisch landschap.

Pakketvoorwaarden

1. Minimaal 90% van de beheereenheid bestaat uit één van de goedgekeurde zaadmengsels van het collectief.
2. De beheereenheid wordt niet bemest en er vindt geen beweiding plaats.
3. De kruidenrijke akkerrand is minimaal 3 meter en maximaal 18 meter breed.
4. Meerjarige randen worden in het derde jaar beoordeeld door de veldcoördinator om te kijken of herinzaai nodig is.
5. De vegetatie in de akkerrand mag worden gemaaid en afgevoerd in de late zomer (tussen 15 augustus en 15 september) of in de lente (tussen 1 april en 30 april).
6. Ligt de rand langs een akker waar weidevogels broeden, dan wordt de akkerrand gemaaid in maart zodat er eind april/begin mei een goed toegankelijk gewas staat voor de weidevogels.
7. Bloten en klepelen van de akkerranden is niet toegestaan.
8. De kosten van het zaaigoed en het inzaaien zijn voor de beheerder.
9. Het inzaaien van de rand vindt bij voorkeur plaats in de herfst. Indien dit niet mogelijk is dan wordt de rand in de lente ingezaaid tussen 1 april en 15 mei.
10. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet in de beheereenheid liggen of verwerkt worden.
11. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding voor pleksgewijze bestrijding van probleemkruiden op max 10% van de beheereenheid.
12. Overige chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk na akkoord van de veldcoördinator en conform het protocol Chemische onkruidbestrijding.
13. Indien het perceel onderdeel is van een gewasrotatie, dan mag een kruidenrijke rand ook blijven liggen in de jaren dat het betreffende perceel als grasland beheerd wordt.

PAKKETTEN

A19a.18.02	Kruidenrijke akkerrand meerjarig tariefregio 1
A19a.18.02	Kruidenrijke akkerrand meerjarig tariefregio 2

Vergoeding per ha per jaar

€ 2.845,-
€ 3.145,-

A39 Bodemverbetering op grasland en bouwland

Beschrijving

Dit pakket richt zich op verbetering van de bodem van grasland en bouwland door het opbrengen van organische mest, bodemverbeteraars of met plantenresten. De structuur, chemische samenstelling en het bodemleven hebben hier baat bij, wat de productiefunctie ondersteunt. Doordat er organische stof wordt toegevoegd aan het perceel, houdt de bodem meer koolstof vast, verbetert de infiltratiecapaciteit van de bodem én kan de bodem het vocht beter vasthouden.

Pakketvoorwaarden

A39a Bodemverbetering grasland met enkel ruige stalmest:

1. Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit lijst b ten behoeve van het specifieke doel zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.
2. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
3. Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min. 90% van de oppervlakte.
4. Vaste mest is opgebracht (vaste mest: dierlijke meststoffen die niet verpompbaar zijn; besluit meststoffen 1Ai; Bijlage i uit Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Tabel I) rund (10,13), paard (25), schaaap (56)), dan wel met bodemverbeteraars gericht op bodembioologie uit lijst a.
5. Bemesting is alleen toegestaan met vaste stromijke mest.
6. De vaste mest wordt in één gift opgebracht.
7. Op de oppervlakte wordt ten minste 10 en maximaal 20 ton vaste mest per hectare uitgereden.

A39b Bodemverbetering bouwland met vaste mest of bodemverbeteraars:

1. Vaste mest en bodemverbeteraars met dierlijke meststoffen worden direct ondergewerkt (wettelijke verplichting).
2. Vaste mest is opgebracht (vaste mest: dierlijke meststoffen die niet verpompbaar zijn; besluit meststoffen 1Ai; Bijlage i uit Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Tabel I) rund (10,13), paard (25), schaaap (56)), dan wel met bodemverbeteraars gericht op bodembioologie uit lijst a.
3. Op de oppervlakte wordt ten minste 10 ton vaste mest en of bodemverbeteraars per hectare uitgereden.
4. De vaste mest en of bodemverbeteraars wordt in één gift opgebracht.

A39c Bodemverbetering bouwland met gewasresten, inclusief stro & groenbemesters en onderwerken:

1. Plantenresten (a), lijst conform 6 (b) en/of andere bodemverbeteraars (c) al dan niet opgebracht, zijn ondergewerkt binnen 2 weken na aanbrengen.
2. Plantenresten worden in één gift opgebracht en binnen twee weken ondergewerkt.
3. Enkel bodemverbeteraars zonder dierlijke meststoffen (bv compost, stro, e.a.) worden gebruikt.
4. Bodemverbeteraars met dierlijke meststoffen passen niet in deze variant, deze moeten verplicht direct na opbrengen worden ondergewerkt volgens de meststoffenwet (kan wel via variant b).
5. Op de oppervlakte wordt ten minste 10 ton plantenresten per hectare uitgereden.

A39d Bodemverbetering op grasland met vaste mest of bodemverbeteraars:

1. Vaste mest of bodemverbeteraars voor grasland worden in één gift opgebracht.
2. Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
3. Vaste mest is opgebracht (vaste mest: dierlijke meststoffen die niet verpompbaar zijn; besluit meststoffen 1Ai; Bijlage i uit Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Tabel I) rund (10,13), paard (25), schap (56)), dan wel met bodemverbeteraars gericht op bodembioologie uit lijst a.
4. Op de oppervlakte wordt ten minste 10 ton vaste mest en of bodemverbeteraars per hectare uitgereden.

Voor alle pakketvarianten geldt dat de wettelijke uitrijperioden moeten worden gevolgd. Volg de lijsten van toegestane meststoffen en bodemverbeteraars zoals opgenomen in bijlage 4 bij de SVNL.

Melding

Zowel van het uitrijden als het onderwerken wordt binnen 7 dagen melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

	Vergoeding per ha per jaar
A39a Bodemverbetering grasland met enkel ruige stalmest	€ 900,-
A39b Bodemverbetering bouwland met vaste mest of bodemverbeteraars	€ 105,-
A39c Bodemverbetering bouwland met gewasresten, incl stro & groenbemesters en onderwerken	€ 480,-
A39d Bodemverbetering op grasland met vaste mest of bodemverbeteraars	€ 105,-

A41 Ontwikkeling kruidenrijk grasland

Beschrijving

Dit pakket is bedoeld om een perceel te ontwikkelen naar kruidenrijk grasland. In dit pakket zijn er 4 varianten.

- a. Verschralen voedselrijk grasland
- b. Doorbreken witbol dominantie
- c. Verschralen voedselrijk grasland plus aansluitend kuikenveld
- d. Doorbreken witbol dominantie plus aansluitend kuikenveld

Het beheer begint met pakketvariant a of b. Gevonden nesten en kuikens worden beschermd door die delen niet te maaien. Grotere delen van het perceel die niet gemaaid worden, (kuikenvelden met rust) kunnen worden omgezet in pakketvariant c respectievelijk d. Minimaal 10% van het bloemrijkste gewas en/of locaties waar grondbroeders zitten, blijft per maaibeurt staan, waarbij roulatie van het niet gemaaide deel mogelijk is.

Pakketvoorwaarden

1. Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van datum x tot datum y (zie pakketten). Gevonden nesten zijn geregistreerd via geo-informatie. Voor specifieke soorten kan nestbescherming worden geplaatst. Enclaves rondom nesten moeten minstens 50 m² zijn.
2. Pakket a tot en met d: Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max 10% van de oppervlakte.
3. Het gewas wordt jaarlijks minimaal drie keer gemaaid en afgevoerd. De eerste maaibeurt gebeurt zo vroeg mogelijk om een te zwaar gewas en een eventuele dominantie van witbol te voorkomen. De laatste maaibeurt gebeurt in september/oktober.
4. Minimaal 2 verschillende indicatorsoorten uit de lijst met indicatorsoorten zijn in een transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober.
5. De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
6. Beweidings met runderen is mogelijk vanaf 1 augustus. Het gewas moet kort de winter in. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of ingezaaid. Klepelen is niet toegestaan.
7. Vereisten bij het verlengen van de rustperiode voor kuikenvelden: omzetten pakket a naar pakket c of omzetten van pakket b naar d moet uiterlijk 7 werkdagen voor het oorspronkelijke eind van de rustperiode aan de veldcoördinator en door diegene aan RVO doorgegeven worden.
8. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en invasieve exoten is verplicht.
9. Maaiwerkzaamheden worden volgens het protocol Maaien weidevogelgrasland gedaan.

PAKKETTEN

	Vergoeding per ha per jaar
A41a Verschralen met rustperiode van 1 april tot 27 april	€ 550,-
A41b Doorbreken witbol dominantie met rustperiode van 1 april tot 22 mei	€ 970,-
A41c Verschralen met rustperiode 1 april tot 15 juni	€ 900,-
A41d Doorbreken witbol dominantie met rustperiode 1 april tot 15 juni	€ 1.250,-

A42 Legselbeheer op bouwland en uitgesteld zaaien

Beschrijving

Dit pakket helpt boeren bij de bescherming van nesten en kuikens op bouwland. Het gaat vaak om maisland, maar niet uitsluitend. Doordat bekend is waar nesten en kuikens aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden daarop worden afgestemd. Contact met veldmedewerkers/vrijwilligers is erg belangrijk. Zij brengen de nesten en kuikens in kaart, daarbij moet zoveel mogelijk vanaf de rand van het perceel gemonitord worden. Nesten worden geregistreerd, het liefst digitaal. Nesten worden beschermd tegen verstoring via verplaatsen, met nestbeschermers of via uitstellen van zaaien van het gewas.

Pakketvoorwaarden

1. De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen één of enkele malen afgezocht op aanwezige legsels. Gevonden legsels worden gemarkeerd, geregistreerd en gemeld bij het collectief.
2. Tussen 1 februari en 15 maart, het liefst zo vroeg mogelijk en voordat de eerste broedparen zijn waargenomen, wordt bij de aanwezigheid van een vanggewas, dit vanggewas ondergewerkt. Hiervoor ontvangt de deelnemer een extra vergoeding via het pakket Z.18.A42.03 Toeslag vernietigen vanggewas.
3. Pakket a: Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen of beschermd door het plaatsen van nestbeschermers of door het nest tijdelijk te verplaatsen.
4. Pakket b: In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats zoals zaaien, frezen, schoffelen, ploegen en eggen.
5. Pakket b: Er wordt een rustperiode in acht genomen van ten minste 15 maart april tot 15 mei. Als eerder dan 15 maart legsels worden aangetroffen dan geldt de rustperiode vanaf het moment dat er legsels zijn geconstateerd en gemeld bij het collectief.
6. Pakket b.18.01: Het zaaien van het gewas en alle bijbehorende werkzaamheden worden zo kort mogelijk op elkaar en zo kort mogelijk voor 15 april uitgevoerd.
7. Dit pakket is alleen mogelijk in combinatie met randenbeheer of als er naastgelegen grasland aanwezig is.
8. Maximaal worden 6 nesten per hectare vergoed, dit wordt per perceel beoordeeld.
9. Dit pakket mag gecombineerd worden met het pakket Z.18.A42.03 Toeslag vernietigen vanggewas.

PAKKETTEN

		Vergoeding per ha per jaar
A42a	Nestbescherming op bouwland	€ 25,-
A42b	Rust van 15 maart tot 15 mei, zaaien na 15 mei	€ 400,-
A42b.18.01	Rust van 15 april tot 15 mei, zaaien voor 15 april	€ 250,-

PLUS

		Vergoeding per jaar per nest
Z.18.A42.01	Vergoeding per nest bij nestbescherming	€ 75,-
Z.18.A42.02	Vergoeding per nest bij rustperiode	€ 25,-

A43 Bloemenblok

Beschrijving

Bloemenblokken bieden voedsel, veiligheid en voortplantingshabitat. Vogels vinden er veilige broedgelegenheden en voedsel voor kuikens. Naast patrijzen kunnen nog veel andere vogelsoorten hiervan profiteren. Ook vlinders, bijen en hommels profiteren van het grote aanbod van bloemen. In de eerste twee weken van hun leven eten patrijzenkuikens en jongen van andere boerenlandvogels voornamelijk insecten. Dit eiwitrijke voedsel is essentieel voor de groei van kuikens. In de herfst en winter is er in bloemenblokken volop zaad te vinden en aan het einde van de winter is er bladgroen als de zaden op raken. Daarnaast biedt de begroeiing dekking tegen predatoren en bij slechte weersomstandigheden.

Pakketvoorwaarden

1. Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit ingezaaide kruiden en eventueel granen.
2. Een bloemenblok ligt meerdere jaren op één plek.
3. Een bloemenblok is minimaal 0,5 ha groot en 20 meter breed.
4. Bij aanleg in het voorjaar start de voorbereiding in maart-april met een vals zaaibed om latere onkruidproblemen te voorkomen. Aanleg in het najaar is ook een optie.
5. Het blok wordt ingezaaid met een speciaal door het collectief vastgesteld mengsel. Het collectief bepaalt de samenstelling en zaaidichtheid.
6. Elk jaar wordt de helft van ieder bloemenblok ondergewerkt en opnieuw ingezaaid. In het tweede jaar de eerste helft, in het derde jaar de andere helft en in het vierde jaar weer de eerste helft. Hierdoor ontstaat er de nodige variatie in begroeiing. Oplettendheid is geboden bij het halveren van het bloemenblok opdat er geen smalle stroken ontstaan.
7. De beheereenheid wordt niet beweid.
8. Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform protocol Chemische onkruidbestrijding.
9. Bemesting van het bloemenblok is niet toegestaan.

PAKKETTEN

- A43a Bloemenblok (tariefregio 1)
A43a Bloemenblok (tariefregio 2)

Vergoeding per ha per jaar

- € 2845,-
€ 3145,-

A44 Keverbank

Beschrijving

Een keverbank is een verhoogde strook akkerland begroeid met ruige grassen en kruiden. Deze strook ligt een halve meter hoger dan de omliggende grond en is drie meter breed. Door de verhoogde ligging is een keverbank warmer en droger dan het omringende akkerland, waardoor insecten zoals loopkevers zich er thuis voelen. Insecten kunnen er ook prima overwinteren. Voor akkervogels zoals de patrijs biedt een keverbank warmte, dekking, insecten als voedsel voor kuikens en een veilige plek om te nestelen. Keverbanken bieden de patrijs en andere akkervogels in de lente en zomer voedsel, schuilplaatsen en nestgelegenheid. In de herfst en winter vinden ze er dekking. Keverbanken zijn ook nuttig voor natuurlijke plaagbestrijding. In de lente trekken loopkevers en spinnen vanuit de keverbank het naastgelegen gewas in en eten daar grote aantallen bladluizen, slakken en andere plaagdieren. Een smalle strook met kale grond (1-3 meter breed) en hooguit wat schaarse spontane vegetatie aan de zonzijde warmt snel op in de zomer, huisvest insecten en trekt vogels aan als veldleeuwerik, patrijs en gele kwikstaart.

Pakketvoorwaarden

1. Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit ingezaaide, meerjarige kruiden en groene braak.
2. Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90% van de oppervlakte.
3. Een keverbank wordt aangelegd midden in het perceel, minstens 15 meter vanaf de perceelrand om predatoren niet te lokken. Zie voor werkwijze: Partridge project
4. Een keverbank blijft lange tijd op dezelfde plaats liggen.
5. De vegetatie op het verhoogde deel is meerjarig.
6. In het eerste jaar na het zaaien wordt de keverbank één of twee keer gemaaid (op 10 cm hoogte), het maaisel wordt afgevoerd.
7. De strook met groene braak parallel aan het opgehoogde deel wordt zoveel mogelijk kaal gehouden door deze strook in het groeiseizoen maximaal 2 keer te cultivateren/eggen.
8. Onkruidbestrijding alleen pleksgewijs en mechanisch.
9. Omdat een keverbank op zichzelf een smal element is, wordt deze bij voorkeur gecombineerd met een andere maatregel, zoals een bloemenblok of een meerjarige akkerrand.

PAKKETTEN

- A44a Keverbank (tariefregio 1)
A44a Keverbank (tariefregio 2)

Vergoeding per ha per jaar

- € 2.845,-
€ 3.145,-

A51 Predatierasters

Beschrijving

Predatierasters om grondpredatoren te weren, moeten onderhouden worden: door gras onder het raster weg te maaien en het raster te controleren. Rasters staan veelal om een aantal beheereenheden met weidevogelmaatregelen geplaatst. Maar ook rasters om individuele nesten van bijvoorbeeld wulp zijn effectieve maatregelen in specifieke gebieden. De vergoeding voor het pakket betreft het plaatsen, onderhouden en weer verwijderen van het raster. Het raster en het onderhoud mogen de rust op percelen met rust niet verstoren. Type raster, de plaatsing en het onderhoud moeten passen bij het mozaïek en de doelsoorten.

Pakketvoorwaarden

1. Er zijn afweermaatregelen tegen predatoren (lijst a) van 15 maart tot 22 juni.
2. Predatierasters moeten gedurende het weidevogelseizoen worden onderhouden. Het onderhoud is gebieds- en soortspecifiek en gebeurt soms per nest, soms mozaïek. Voor alle rasters geldt dat na plaatsing het raster wekelijks (bij voorkeur meerdere keren per week) gecontroleerd moet worden: de spanning moet worden gemeten, eventuele spanningslekken gerepareerd en het raster moet vrijgemaakt worden van vegetatie. Hierbij hebben elektrische motorzeisen de voorkeur, omdat deze minder lawaai geven dan motorzeisen.
3. Het pakket mag overlappen met ander ANLb beheer, zowel op agrarische grond (grasland of bouwland) als met landschapselementen (sloten, natuurvriendelijke oever), waarbij aandacht moet zijn voor de praktische uitvoerbaarheid van het gesloten houden van het stroomcircuit en het voorkomen van stroomlekken.
4. Overlap met ANLb is niet verplicht; het collectief bepaalt de geschikte plek voor rasters. Let wel op de referentia laag en bedrijfspercelen die onder het beheer liggen.

PAKKETTEN

A51a Rasters tegen grondpredatoren

Vergoeding per meter per jaar

€ 2,-

L09 Poel en klein historisch water

Beschrijving

Poelen zijn natuurlijke laagtes of kuilen die vaak gegraven zijn voor de drinkwatervoorziening van het vee. Een poel is een belangrijk biotoop voor amfibieën als kamsalamander en rugstreeppad. Openheid rondom (een deel van) de poel kan de zichtbaarheid en beleefbaarheid vergroten en is van belang om een goede voortplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden. Vaak stonden er wel enkele bomen bij een poel voor schaduw voor de dieren en tegen verdamping.

Pakketvoorwaarden

1. Minimaal de helft van de natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit water zonder riet, lis of andere opgaande waterplanten. Voor behoud van voldoende open water wordt de poel periodiek opgeschoond.
2. Jaarlijks wordt in de periode van 1 september tot 15 oktober 25% tot 50% van de natte oppervlakte van de poel (waterplanten) geschoond.
 - a. Indien meer dan 50% van de poel bestaat uit water zonder enige vegetatie aan de oppervlakte kan het schonen dat jaar achterwege gelaten worden.
 - b. Bij groot onderhoud wordt maximaal 75% van de poel geschoond. Dit gebeurt in overleg met de veldcoördinator.
3. Jaarlijks wordt in de periode van 1 september tot 15 oktober 2/3 van de droge oever gemaaid.
4. Snoeiafval en maaisel blijft minimaal 2 tot maximaal 5 dagen op de oever liggen om fauna de kans te geven terug te keren naar de poel. Blijft het maaisel liggen dan moet dit op één vaste plaats, bijvoorbeeld als ringslanghoop. Deze hoop wordt minstens 2 meter van de waterlijn gelegd (winterpeil).
5. Opgaand hout dient verwijderd te worden uit de poel.
6. Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november.
7. Bagger mag niet verwerkt worden in en rond (<2m) de poel.
8. Bij voorkeur is de poel op het diepste punt 50 cm dieper dan zomerpeil.
9. Bij gebruik als vee-drinkplaats is de poel minimaal over 75% van de oeverlengte uitgerasterd op zo'n wijze dat vee enkel met de voorpoten bij het water kan komen om te drinken. Hiermee wordt overmatige vertrapping van de oever en vermessing door ontlasting in het water voorkomen.
10. Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen/chemische onkruidbestrijding en meststoffen in de poel en een straal van 2 meter hieromheen gebruikt worden.
11. Er mogen geen vissen of andere dieren worden uitgezet of gekweekt.
12. De poel mag niet in open verbinding staan met sloten of weteringen.
13. Aanwezigheid van bomen en struweel op de oever is alleen toegestaan op de noordelijke oever, voor maximaal een derde van de totale oeverlengte. Eventuele begroeiing op minimaal 2 meter van de poel.
14. Het noordelijke talud van de poel heeft voor minimaal een derde deel een talud van 1:5 of flauwer.
15. Machines dienen buiten het water en de natte oeverzone te blijven en dienen bij gebruik schoon te zijn om insleep van invasieve exoten (m.n. watercrassula) en ziekten te voorkomen.
16. Een kleine poel is kleiner dan 175 m², een grote poel groter dan 175 m².

Melding

Na het schonen of maaien van de poel wordt hiervan binnen 7 dagen melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

L09a Kleine poel, 25-50 % schonen
L09b Grote poel, 25-50 % schonen

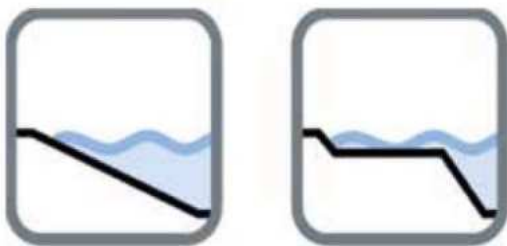
Vergoeding per stuk per jaar

€ 160,- per stuk
€ 285,- per stuk

L10 Natuurvriendelijke oever

Beschrijving

Er zijn twee soorten natuurvriendelijke oevers. De bekendste vorm is een oever met een geleidelijke overgang van land naar water (flauw talud). Daarnaast bestaat ook de plasdrasberm waarbij een ondiepe zone aan de rand van de sloot ontstaat. Zie de afbeelding.

Afbeelding: een NVO als talud en een als plasdras.
Tekening: Michiel Verhofstad, FLORON.

De bredere oever draagt bij aan het bergen en vasthouden van water en gaat afkalving tegen. In de verschillende waterdieptes groeien en leven verschillende waterdieren en -planten. De wortels van planten houden de oevergrond goed vast. Sommige planten, zoals lisdodde en riet, reinigen het water, zodat bijvoorbeeld algen minder kans krijgen. Ook zorgen de planten voor een ideaal leefgebied voor diverse dieren. De beschikbaarheid van beschutting en voedsel maken het tot een plek met goede broedmogelijkheden voor vogels. Ook vlinders, kleine zoogdieren, insecten en libellen vinden er een plekje en in het water zijn kikkers en vissen te vinden.

Pakketvoorwaarden

1. Een natuurvriendelijke oever is een aaneengesloten oever langs een waterloop die aangesloten is op het slotennetwerk, in de vorm van plasdrasberm of flauw talud (minimaal 1:5) met een begroeiing van inheemse planten. Voor bestaande elementen kan een talud van 1:3 aangehouden worden, nieuwe dienen met 1:5 aangelegd te worden.
2. Jaarlijks wordt in de periode van 1 augustus tot 1 december minimaal 1/3 en maximaal 2/3 van de natuurvriendelijke oever geschoond en/of gemaaid. Bij voorkeur bij droog weer en lage waterstand.
3. Het maaisel moet worden afgevoerd en dient verwerkt te worden volgens het protocol Verwerken slootmaaisel.
4. De beheereenheid wordt niet beweid, zo nodig dient de natuurvriendelijke oever afgerasterd te zijn.
5. Er mogen geen meststoffen of chemische bestrijdingsmiddelen in het element gebruikt worden.

Melding

Het uitgevoerde beheer (oppervlakte is na onderlopen schoongemaakt) wordt binnen 7 dagen na het schoonmaken gemeld bij het collectief.

PAKKETTEN

L10a Natuurvriendelijke oever

Vergoeding per ha per jaar

€ 4.735,-

L11 Rietzoom en klein rietperceel

Beschrijving

Rietzomen bestaan uit smalle rietstroken die grenzen aan agrarisch gebruikte percelen. Deze rietstroken kunnen zowel individueel als in samenhang met elkaar voorkomen, en in de laatste vorm soms vele kilometers lengte beslaan. Rietzomen en kleine rietpercelen zijn vanwege het veelal extensieve gebruik van groot belang voor de biodiversiteit als broedgebied voor rietvogels en als leefgebied voor andere soorten als poelkikker, ringslang en diverse libellen.

Pakketvoorwaarden

1. De beheereenheid wordt periodiek geschoond en/of gemaaid in de periode na 1 september en voor 1 maart.
2. Snoeimateriaal en/of maaisel is verwijderd.
3. De beheereenheid wordt in een cyclus van minimaal eenmaal per 4 jaar en maximaal eenmaal per 2 jaar geschoond en/of gemaaid.
4. Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in de beheereenheid worden gebruikt.
5. Maximaal 20% van de oppervlakte van de beheereenheid bestaat uit struweel.
6. Smalle rietzoom is smaller dan 5 meter; brede rietzoom/rietperceel is breder dan 5 meter.
7. De beheereenheid wordt niet beweid.

Melding

Nadat het groot onderhoud aan de beheereenheid is verricht, wordt dit binnen 7 werkdagen aan het collectief gemeld.

PAKKETTEN

L11a Smalle rietzoom

L11b Brede rietzoom en klein rietperceel

Vergoeding per ha per jaar

€ 3.610,-

€ 1.680,-

L12 Duurzaam slootbeheer

Beschrijving

Sloten komen in het hele land voor, maar de meeste sloten liggen in gebieden met veenweiden en zeekleibodems. Afhankelijk van hun breedte, diepte en profiel kunnen sloten van belang zijn voor soorten als krabbenscheer, fonteinkruid, zwanenbloem, grote modderkruiper en bittervoorn. Naast de minimumeisen die het waterschap stelt aan het onderhoud van sloten (de Keur) kan zorgvuldig en gefaseerd beheer van de sloot de ecologische waarde ervan versterken.

Pakketvoorwaarden

Pakket a – Baggeren met de baggerpomp

1. De sloot wordt eens per jaar, of eens in de twee jaar gebaggerd, hierbij wordt de bagger op het aangrenzende landbouwperceel gespoten.
2. Er wordt niet gezogen binnen 60 cm vanaf de waterlijn.
3. De sloot is minimaal 2 meter breed.
4. De zuigkop van de baggerpomp heeft geen vleugels en wordt zoveel mogelijk door dezelfde vore getrokken in de sloot.
5. De sloot loopt tijdens het baggeren niet droog.
6. Er komt geen bagger terecht beneden de insteek.
7. Er wordt gefaseerd gebaggerd, dus niet alle sloten in één jaar.
8. Het baggeren vindt plaats tussen 15 augustus en 15 november, bij voorkeur vanaf september.
9. Er mogen geen meststoffen of chemische bestrijdingsmiddelen in het element gebruikt worden.

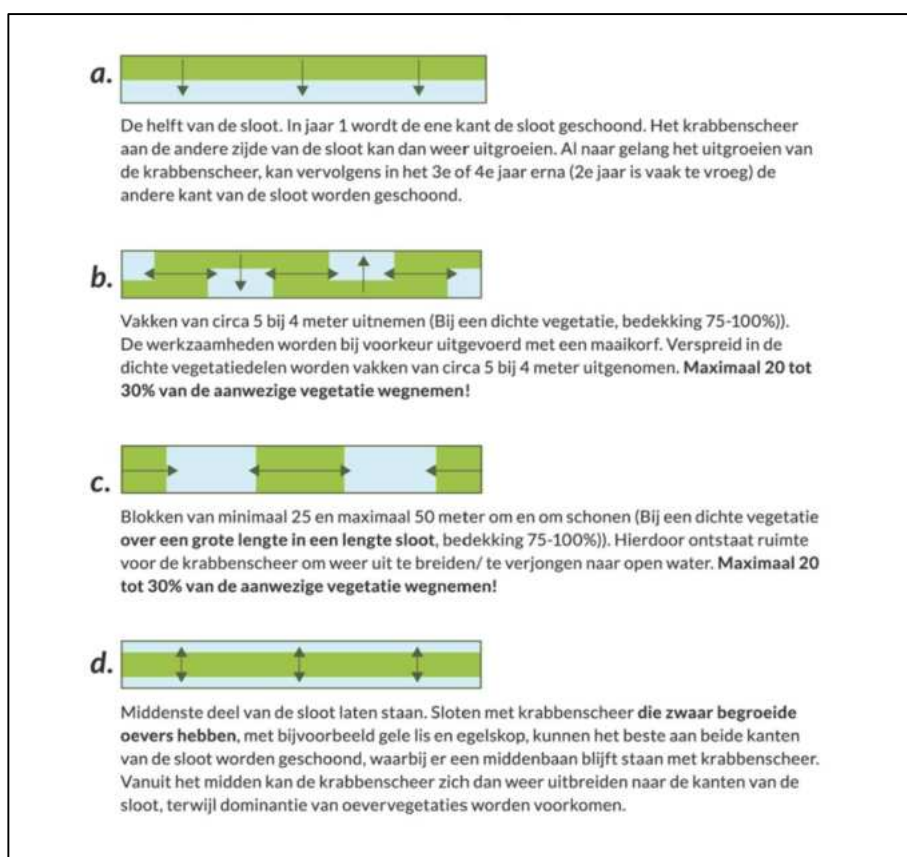
Pakket b – Ecologisch slootschonen

1. Elk jaar wordt één van beide slootkanten geschoond met de maaikorf of ecoreiniger, waarbij de korf of maaibalk 5 tot 10 cm boven de slootkant/-bodem blijft.
2. Bij een scheisloot gebeurt dat in overleg met de gebruiker van het aangrenzende perceel, óf de eigen slootkant wordt eens in de twee jaar geschoond.
3. Bij gebruik van de maaikorf wordt deze niet door de hele breedte van de sloot getrokken, maar omhoog gekanteld wanneer de korf halverwege de sloot is. Zie tekening.
4. Wanneer een sloot te smal is hiervoor, wordt 25% van de sloot niet geschoond en blijft het staan. Het volgende jaar wordt een ander deel overgeslagen.
5. Het maaisel moet worden afgevoerd en dient verwerkt te worden volgens het protocol sloot-maaisel.
6. Het slootschonen en/of maaien vindt plaats van 15 augustus tot 15 november.
7. Er mogen geen meststoffen of chemische bestrijdingsmiddelen in het element gebruikt worden.
8. Pakket L12b.18.01 en 02: In een aantal poldergebieden kan per bedrijf een slotenplan worden opgesteld. Bij het werken volgens een slotenplan geldt een hogere vergoeding.
9. Pakket L12d kan alleen op plekken waar in de periode 2017-2022 slootbeheer is afgesloten. Bij dit pakket wordt de gehele sloot geschoond met maaikorf of ecoreiniger waarbij de korf of maaibalk 5 tot 10 cm boven de slootkant/-bodem blijft. De beheervorschriften 1 t/m 4 zijn bij deze variant niet van toepassing.

Pakket c – Ecologisch slootschonen voor krabbenscheervegetaties

1. Het slootschonen en/of maaien vindt plaats tussen 15 augustus en 15 november.

2. Er wordt geschoond met een maaiakorf of een ecoreiniger.
3. De sloten worden gefaseerd geschoond, dus niet allemaal in één keer of slechts één zijde van de sloot. Dit op basis van de hoeveelheid planten, zoals beschreven in de afbeelding.
4. Schoon alleen bij een volgroeide sloot of bij blokken krabbenscheer die over een flinke lengte van kant tot kant de sloot vullen. Haal vervolgens nooit meer dan 30% van de begroeiing met krabbenscheer weg.
5. Het maaisel moet worden afgevoerd en dient verwerkt te worden volgens het protocol slootmaaisel.

Melding

Na het baggeren of schonen van de sloot wordt hiervan binnen 7 dagen melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

PAKKETTEN		Vergoeding per meter per jaar
L12a	Baggeren met de baggerpomp	€ 0,25
L12a.18.01	Baggeren met de baggerpomp (scheisloot)	€ 0,13
L12b	Ecologisch slootschonen	€ 0,55
L12b.18.01	Ecologisch slootschonen (scheisloot)	€ 0,28
L12b.18.02	Ecologisch slootschonen volgens slotenplan	€ 0,65
L12b.18.03	Ecologisch slootschonen volgens slotenplan (scheisloot)	€ 0,33
L12c	Ecologisch slootschonen voor krabbenscheervegetaties	€ 0,55

L12c.18.01	Ecologisch slootschonen voor krabbenscheervegetaties volgens slotenplan	€ 0,65
L12c.18.02	Ecologisch slootschonen voor krabbenscheervegetaties (scheislout)	€ 0,28
L12c.18.03	Ecologisch slootschonen voor krabbenscheervegetaties volgen slotenplan (scheislout)	€ 0,33
L12d	Ecologisch slootschonen (volledige breedte)	€ 0,30
L12d.18.01	Ecologisch slootschonen (volledige breedte) (scheislout)	€ 0,15

L20 Elzensingel

Beschrijving

Een elzensingel is een vrij liggend, lijnvormig en aaneengesloten landschapselement van één rij dat grotendeels bestaat uit zwarte els en als hakhout wordt beheerd. Het landschapselement is van belang voor vogels, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren.

Pakketvoorwaarden

1. Als snoei- en zaagwerkzaamheden plaatsvinden, dan mag dit alleen in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
2. Maaiafval wordt verwijderd.
3. Snoeiafval wordt verwijderd, alleen kleine hoeveelheden dunne takken mogen in de beheereenheid op rillen worden gelegd (niet versnipperen) mits het uitlopen van de stoven niet wordt belemmerd.
4. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruiskruid op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
5. Het element wordt gevrijwaard van beschadiging door vee. Als een raster wordt toegepast, dan mag dit niet aan de bomen worden bevestigd.
6. Minimaal 80 % van de begroeiing wordt als hakhout beheerd, de rest mag als overstaander blijven staan. De landschappelijke verschijningsvorm en oppervlakte moeten in stand blijven.
7. Als de bedekking < 75% is, krijgt de overeenkomst een looptijd van 2 jaar en dient het element binnen deze periode te worden hersteld zodat een zo goed mogelijk aaneengesloten element ontstaat. De veldcoördinator kan hierin adviseren. Na herstel kan de looptijd worden verlengd.
8. Pakket a: Het element wordt jaarlijks onderhouden door opsnoeien en zagen van takken en kleine dunningen.
9. Pakket c: Het element wordt jaarlijks onderhouden door opsnoeien en zagen van takken en kleine dunningen. Gedurende de contractperiode wordt het element éénmaal afgezet (periodiek beheer), dit wordt minimaal 14 dagen voor de start van de werkzaamheden gemeld bij de veldcoördinator. Daarna worden afspraken gemaakt over de wijze van beheer, eventuele herstelmaatregelen en de vergoeding voor het periodiek beheer.
10. Als takken of stammen versnipperd worden, mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid.
11. Bemesting is niet toegestaan.
12. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
13. Aanwezigheid van elementvreemde zaken (machines, bouwwerken, stenen, puin, etc.) is niet toegestaan.
14. Branden is in de beheereenheid, of in de directe omgeving daarvan, niet toegestaan.

Melding (alleen pakket L20c)

Minimaal 14 dagen voordat periodiek beheer plaatsvindt wordt hiervan melding gedaan bij het collectief. Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

L20a.18.01 Elzensingel jaarlijks beheer

Vergoeding per meter per jaar

€ 0,50

L20c.18.01 Elzensingel jaarlijks beheer en periodiek beheer

€ 0,50 plus afspraak op maat

zie protocol Periodiek hakhoutbeheer

L20 Houtwal en houtsingel

Beschrijving

Een houtwal of houtsingel is een vrij liggend, lijnvormig en aaneengesloten landschapselement, al dan niet groeiend op een aarden wal, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken. De begroeiing wordt als hakhout beheerd. Houtwallen en houtsingels zijn bepalend voor een aantal landschapstypen op de zandgronden. Deze lijnvormige elementen vormen een belangrijk biotoop voor aan struwelen en zomen gebonden flora en fauna in het cultuurlandschap. Ze zijn tevens van belang ter oriëntatie voor vleermuizen en als verbindingszone voor fauna. Besdragende soorten zoals lijsterbes, meidoorn, vlier, Europese vogelkers, Gelderse roos, sporkehout en sleedoorn hebben een grote meerwaarde voor zangvogels

Pakketvoorwaarden

1. De houtwal ligt langs een agrarisch perceel en niet op een erf.
2. Als snoei- en zaagwerkzaamheden plaatsvinden, dan mag dit alleen in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
3. Minimaal 75% van de begroeiing wordt als hakhout beheerd, de rest mag als overstaander blijven staan. De landschappelijke verschijningsvorm en oppervlakte moeten in stand blijven.
4. Elementen die niet (meer) als hakhout worden beheerd maar alleen uit opgaande bomen bestaan, vallen onder pakket 21 Bomenrijen. Op dergelijke elementen vind bij voorkeur herstel plaats waarna pakket 20 kan worden toegepast.
5. Maaiafval wordt verwijderd.
6. Snoeiafval wordt verwijderd, alleen kleine hoeveelheden dunne takken mogen in de beheereenheid op rillen worden gelegd (niet versnipperen) mits het uitlopen van de stoven niet wordt belemmerd.
7. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruid, op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
8. Het element wordt gevrijwaard van beschadiging door vee. Als een raster wordt toegepast, dan mag dit niet aan de bomen worden bevestigd.
9. Pakket a: Het element wordt jaarlijks onderhouden door opsnoeien en zagen van takken en kleine dunningen.
10. Pakket c: Het element wordt jaarlijks onderhouden door opsnoeien en zagen van takken en kleine dunningen. Gedurende de contractperiode wordt het element éénmaal afgezet (periodiek beheer). Hierbij wordt het protocol Periodiek hakhoutbeheer toegepast.
11. Takken die over aangrenzende percelen hangen mogen het hele jaar worden teruggesnoeid.
12. Als het element is voorzien van een wallichaam, wordt dit in stand gehouden.
13. Als takken of stammen versnipperd worden, mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid.
14. Bemesting is niet toegestaan.
15. Branden is in de beheereenheid, of in de directe omgeving daarvan, niet toegestaan.
16. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
17. Aanwezigheid van elementvreemde zaken (machines, bouwwerken, stenen, puin, etc.) is niet toegestaan.
18. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.

Melding (alleen pakket 20c)

Minimaal 14 dagen voordat periodiek beheer plaatsvindt wordt hiervan melding gedaan bij het collectief. Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

L20a.18.02 Houtwal en houtsingel jaarlijks beheer
L20c.18.02 Houtwal en houtsingel jaarlijks beheer en
periodiek beheer

Vergoeding per ha per jaar

€ 1.300,-

€ 1.300,-

plus afspraak op maat

zie protocol Periodiek hakhoutbeheer

L21 Beheer van bomenrijen

Beschrijving

Bomenrijen komen in heel Nederland voor en zijn vaak zeer bepalende elementen in het landschap, met een grote verscheidenheid aan vormen. Op de zandgronden komen bomenrijen voor langs perceelsgrenzen en langs paden. Ze kunnen bestaan uit één of meerdere boomsoorten, vrij in het veld staan of langs een watergang, schouwpad, weg of anderszins. Bomenrijen hebben niet alleen een landschappelijke waarde, maar zijn ook functioneel als broedgebied voor vogels of als ecologische corridor voor bijvoorbeeld vleermuizen.

Pakketvoorwaarden

1. De bomenrij ligt langs een agrarisch perceel en niet op een erf.
2. Als snoei- en zaagwerkzaamheden plaatsvinden, dan mag dit alleen in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
3. Snoei- en/of maaiafval is verwijderd.
4. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruid op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
5. Het element wordt gevrijwaard van beschadiging door vee. Als een raster wordt toegepast, dan mag dit niet aan de bomen worden bevestigd. Oudere bomen hebben geen raster nodig bij begrazing door koeien of schapen. Bij begrazing door paarden of geiten is wel een raster nodig.
6. Gedurende de contractperiode worden alle bomen minimaal éénmaal gesnoeid.
7. Bij oudere bomen kan het snoeien zich beperken tot het verwijderen van dood hout (indien noodzakelijk).
8. Na het snoeien is de hoogte van de kroon minimaal 2/3 van de totale hoogte van de boom om de vorm van de boom te behouden.
9. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
10. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
11. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
12. Bemesting is niet toegestaan.
13. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Melding

Maximaal 7 dagen nadat het beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

L21a.18.01	Bomenrij diameter < 20 cm
L21a.18.02	Bomenrij diameter 20 - 60 cm
L21a.18.03	Bomenrij diameter > 60 cm

Vergoeding per boom per jaar

€ 4,-
€ 6,-
€ 8,-

L21 Beheer van knotbomenrijen

Beschrijving

Knotbomen zijn bomen met een opgaande stam, waarbij periodiek de boven op die stam groeiende takken (of pruik) worden geoogst. Hierdoor ontstaat een vergroeiing van de stam: de knot. Meest voorkomend zijn wilgen en elzen, maar ook es en eik komen voor als knotboom. Vooral oude knotbomen zijn van belang voor de biodiversiteit als broedplek voor bijvoorbeeld rans- en steenuil. Ook diverse soorten vleermuizen maken gebruik van holle knotbomen. De stam van een knotboom wordt periodiek op een hoogte van ca. 2 meter boven maaiveld afgezet (geknot). De takken worden afgezaagd op 5 tot 10 cm van de kruin, zodat een stompje tak blijft staan. Hierdoor ontstaan sneller holten die gunstig zijn voor holenbroeders en eenden.

Pakketvoorwaarden

1. De knotbomenrij ligt langs een agrarisch perceel en niet op een erf.
2. Knotbomenrijen worden als aaneengesloten rij in stand gehouden. Als er gaten in de rij zijn van meer dan 10 meter zonder bomen, dan krijgt de overeenkomst een looptijd van 2 jaar en dient het element binnen deze periode te worden hersteld zodat een zo goed mogelijk aaneengesloten element ontstaat. De veldcoördinator kan hierin adviseren. Na herstel kan de looptijd worden verlengd.
3. Knotbomen die uitvallen (sterfte, omwaaien, etc.) worden de volgende winter vervangen door het planten van een nieuwe staak (wilg) of veer (els). Op aanvraag kan het collectief deze verstrekken.
4. Knotwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
5. Snoei- en of maaiafval wordt verwijderd.
6. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruid op maximaal 10% van de beheereenheid.
7. Het element wordt gevrijwaard van beschadiging door vee. Als een raster wordt toegepast, dan mag dit niet aan de bomen worden bevestigd. Oudere bomen hebben geen raster nodig bij begrazing door koeien of schapen. Bij begrazing door paarden of geiten is wel een raster nodig.
8. De stam van een knotboom wordt minimaal op een hoogte van 1,5 meter boven maaiveld afgezet (geknot). Daarbij worden de takken verwijderd maar blijft de knot in stand.
9. Knotwilgen worden minimaal één keer per 6 jaar geknot, bij voorkeur gefaseerd over de contractperiode.
10. Andere soorten knotbomen worden minimaal één keer per 10 jaar geknot, bij voorkeur gefaseerd over de contractperiode.
11. Bij combinatie met een ruigtestrook is er ecologische meerwaarde en geldt een hogere vergoeding. Onder ruigtestrook worden verstaan botanisch grasland, kruidenrijke akkerrand, wintervoedselakker en struweelrand.
12. Als snoeihout versnipperd wordt, mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
13. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
14. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
15. Bemesting is niet toegestaan.
16. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Melding

Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

		Vergoeding per boom per jaar
L21a.18.04	Knotbomen < 20 cm	€ 4,-
L21a.18.05	Knotbomen 20 - 60 cm	€ 10,-
L21a.18.06	Knotbomen > 60 cm	€ 12,-
L21a.18.07	Knotbomen < 20 cm in ruigtestrook	€ 6,-
L21a.18.08	Knotbomen 20 - 60 cm in ruigtestrook	€ 12,-
L21a.18.09	Knotbomen > 60 cm in ruigtestrook	€ 14,-

L22 Knip – of scheerheg

Beschrijving

Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Waar in natte delen van Nederland sloten als eigendoms- of perceelscheiding dienden, werden in drogere delen veelal heggen gebruikt. De doornige meidoorn kon daarnaast ook nog een veekerende functie hebben. Ook op landgoederen en forten is het gebruik van meidoornhagen bekend. De introductie van het prikkeldraad rond 1900 heeft gezorgd voor het verdwijnen van veel heggen. Heggen komen in heel Nederland voor, maar zijn vooral te vinden rondom dorpen en boerderijen. Door het regelmatig knippen heeft de heg een strak en recht uiterlijk. Heggen zijn van belang als leefgebied en migratieroute. Daarnaast bieden heggen schuilmogelijkheden voor fauna in het cultuurlandschap.

Pakketvoorwaarden

1. De knip- of scheerheg ligt langs een agrarisch perceel en niet op een erf.
2. Knip- en/of scheerwerkzaamheden zijn niet toegestaan van 15 maart tot en met 15 juli in verband met het broedseizoen.
3. Snoei- en/of maaifval wordt verwijderd.
4. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruiskruid.
5. Het element wordt gevrijwaard van beschadiging door vee.
6. De haag wordt minimaal eenmaal per 3 jaar gesnoeid.
7. De haag mag niet ieder jaar volledig worden gesnoeid omdat bloei daarmee sterk wordt beperkt. Gefaseerde snoei (per jaar van kant wisselen) is wel toegestaan.
8. Beukenhagen komen alleen in aanmerking voor beheer als deze deel uitmaken van een cultuurhistorisch geheel. Alleen bij deze hagen is jaarlijkse snoei toegestaan.
9. Na het knippen of scheren heeft de heg een minimale hoogte van 0,8 meter en minimale breedte van 0,6 meter.
10. Het gebruik van een klepelmaaier is niet toegestaan.
11. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
12. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
13. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
14. Bemesting is niet toegestaan.
15. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Melding

Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

L22b Knip- en scheerheg
minimaal eenmaal per 3 jaar snoeien

Vergoeding per meter per jaar

€ 2,80

L23 Struweelhaag

Beschrijving

In de loop der eeuwen zijn in het Nederlandse landschap diverse lijnvormige landschapselementen verschenen met houtige gewassen. Sommige van deze landschapselementen zijn al eeuwen oud. De functie van dergelijke landschapselementen was het scheiden van percelen en veekering. Door de komst van prikkeldraad, schaalvergroting en ruilverkavelingen zijn vele kilometers van deze elementen verdwenen.

Een struweelhaag is een vrij liggend, lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten opgaande begroeiing van inheemse, overwegend doornachtige struiken. Karakteristieke heggenlandschappen zijn terug te vinden langs de IJssel. Deze landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringende landschap. Het verschil met een knip- of scheerheg is dat een struweelhaag minder frequent wordt gesnoeid en daardoor meer en breder uitgroeit. Soms is er sprake van speciale beheervormen, zoals bij vlechtheggen. Struweelhagen vormen een belangrijk leefgebied voor aan struwelen en zomen gebonden flora en fauna in het cultuurlandschap. Ze zijn tevens van belang ter oriëntatie voor vleermuizen en als verbindingzone voor fauna. Bes dragende soorten zoals lijsterbes, meidoorn, vlier, Europese vogelkers, Gelderse roos, sporkhout en sleedoorn hebben een grote meerwaarde voor zangvogels.

Pakketvoorwaarden

1. De struweelhaag ligt langs een agrarisch perceel en niet op een erf.
2. Knip- en/of scheerwerkzaamheden in het kader van jaarlijks beheer zijn niet toegestaan van 15 maart tot en met 15 juli in verband met het broedseizoen.
3. Zaag- en snoeiwerkzaamheden in het kader van periodiek beheer zijn alleen toegestaan van 1 oktober tot 15 maart.
4. Snoei- en of maaiafval wordt verwijderd.
5. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruid op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
6. Er wordt gevrijwaard voor beschadiging van vee.
7. Overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.
8. *Pakket a*: Gedurende de contractperiode wordt het element éénmaal afgezet.
9. *Pakket b*: Gedurende de contractperiode wordt het element éénmaal afgezet (periodiek beheer). Hierbij wordt het Protocol periodiek hakhoutbeheer toegepast.
10. Het gebruik van een klepelmaaier is niet toegestaan.
11. Het snoeien kan gecombineerd worden met het vlechten van de haag.
12. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
13. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
14. Bemesting is niet toegestaan.
15. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
16. Aanwezigheid van elementvreemde zaken (machines, bouwwerken, stenen, puin, etc.) is niet toegestaan.
17. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

PAKKETTEN

L23a	Struweelhaag snoei binnen 6 jaar
L23b	Struweelhaag lange beheercyclus
L23c	Struweelhaag jaarlijks beheer

Vergoeding per meter per jaar

€ 3,-
€ 1,25 plus afspraak op maat
€ 1,25

Meldingen

Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief. Voor pakket L23b geldt daarnaast dat minimaal 14 dagen voor de start van het beheer melding wordt gedaan bij het collectief.

L24 Struweelrand

Beschrijving

Een struweelrand is een aaneengesloten rand met een mozaïek van struweel (bramen en/of andere inheemse bomen of struiken) en een kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden die zich spontaan kan ontwikkelen. Deze ontwikkeling kan ontstaan vanuit een extensief beheerde rand, of kan aangeplant worden. Afhankelijk van het beheer kunnen randen ontstaan die gedomineerd worden door ruigtekruiden, struiken of een combinatie van beide. Kenmerk van een struweelrand is dat deze zowel vrij liggend, als aansluitend aan een ander element kan liggen. Struweelranden kunnen daarmee dienen als overgangsgebied tussen agrarisch gebruikte percelen en bossen en landschapselementen, en zijn in die vorm vooral te beschouwen als een naar voren geschoven bosrand. Struweelranden zijn van groot belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als leefgebied voor vogels als grasmus, patrijs, grauwe klauwier en geelgors, voor zoogdieren als de bunzing en (in combinatie met een aanliggende poel) amfibieën als boomkikker. Wanneer dit microklimaat ontbreekt, kunnen struweelranden vooral van belang zijn voor broedvogels en planten van een meer extensief beheer.

Pakketvoorwaarden

1. De struweelrand ligt langs een agrarisch perceel en niet op een erf.
2. Minimaal 5 % tot maximaal 50 % van de beheereenheid is gesnoeid en/of gemaaid.
3. Als snoei- en zaagwerkzaamheden plaatsvinden, dan mag dit alleen in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
4. Snoei- en/of maaiafval wordt verwijderd.
5. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruiskruid op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
6. Het element wordt gevrijwaard van beschadiging van vee.
7. Het deel van de rand met kruidachtige begroeiing mag maximaal 1 maal per 5 jaar worden gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd.
8. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
9. Bemesting is niet toegestaan.
10. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.
11. Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.

Melding

Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

L24a Struweelrand snoei binnen 6 jaar

Vergoeding per ha per jaar
€ 2.180,-

L25 Beheer van bomen op landbouwgrond

Beschrijving

Solitaire bomen komen in heel Nederland voor en zijn vaak zeer bepalende elementen in het landschap, met een grote verscheidenheid aan vormen. Op de zandgronden komen solitaire bomen voor langs perceelsgrenzen en langs paden. Ze kunnen bestaan uit één of meerdere boomsoorten, vrij in het veld staan of langs een watergang, schouwpad, weg of anderszins. In deze vorm hebben bomen niet alleen een landschappelijke waarde maar ook waarde als broedgebied voor vogels, of als ecologische stapsteen voor bijvoorbeeld vleermuizen. Solitaire bomen zijn eveneens herkenningspunten in het landschap en vanuit die optiek waardevol om te behouden. Dit pakket is bedoeld voor bomen die in een terrein staan dat als landbouwgrond in gebruik is, zoals solitaire bomen of bomengroepjes.

Pakketvoorwaarden

1. De bomen staan langs of op een agrarisch perceel en niet op een erf.
2. Als snoei- en zaagwerkzaamheden plaatsvinden, dan mag dit alleen in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
3. Snoei- en of maaiafval wordt verwijderd.
4. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobs kruiskruid op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
5. Het element wordt gevrijwaard van beschadiging van vee.
6. Gedurende de contractperiode worden alle bomen minimaal éénmaal gesnoeid.
7. Bij oudere bomen kan het snoeien zich beperken tot het verwijderen van dood hout (indien noodzakelijk).
8. Na het snoeien is de hoogte van de kroon minimaal 2/3 van de totale hoogte van de boom.
9. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
10. Jonge bomen in een weiland zijn voorzien van een boomkorf of zijn uitgerasterd.
11. Pakket L25a.18.04: Een beeldbepalende boom is een vrijstaande boom in een agrarisch perceel met stamdiameter >60 cm. Rondom de stam staat een raster of hekwerk op minimaal 3 meter afstand van de stam.
12. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
13. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
14. Bemesting is niet toegestaan.
15. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Melding

Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

L25a.18.01	Bomen met diameter < 20 cm
L25a.18.02	Bomen met diameter 20 - 60 cm
L25a.18.03	Bomen met diameter > 60 cm
L25a.18.04	Beeldbepalende boom

Vergoeding per stuk per jaar

€ 5,-
€ 6,-
€ 14,-
€ 60,-

L26 Half- en hoogstamboomgaard

Beschrijving

Een half- of hoogstamboomgaard is een boomgaard of boomweide met fruitrassen of notenbomen. Overal op de Veluwe komen hoogstamboomgaarden voor, vooral als onderdeel van het boerenerf. Ook bij landgoederen en buitenplaatsen waren vaak (grootschalige) boomgaarden te vinden. Boomgaarden zijn dikwijls verbonden aan boerderijen. De ondergrond van de hoogstamboomgaard is vaak een begraasd grasland. Naast hun functie voor fruitproductie hebben hoogstamboomgaarden ook een belangrijke landschappelijke betekenis en vormen ze broedgebied voor o.a. diverse soorten spechten, gekraagde roodstaart en steenuil. Daarnaast zijn ze ook leefgebied voor zoogdieren als de bunzing, mits elementen als struwelen en oude loofbossen ook aanwezig zijn in de directe omgeving. In oude boomgaarden groeien vaak ook bijzondere zeldzame fruitrassen en in de ondergroei van de hoogstammen handhaaft zich vaak een soortenrijke kruidenvegetatie.

Het onderhoud van jonge hoogstamfruitbomen is erop gericht zoveel mogelijk groei te creëren en daarmee een hoogstamboom van voldoende formaat.

Pakketvoorwaarden

1. Een hoogstamboomgaard is een verzameling van fruitbomen met een stam van minimaal 1,5 meter hoog waarvan de onderbegroeiing bestaat uit een grazige vegetatie (geen gazon).
2. De boomgaard bestaat voor maximaal 10% uit notenbomen.
3. Indien het appel, peer of pruim betreft wordt de boom tenminste eenmaal per 2 jaar gesnoeid in de periode 1 juli tot en met 14 maart. Het overige deel wordt in stand gehouden.
4. Bij andere boomsoorten vindt alleen vorm en/of onderhoudssnoei plaats indien nodig.
5. Snoei- en of maaiafval wordt verwijderd.
6. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruiskruid op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
7. Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee.
8. Bomen tot 30 cm stamdiameter hebben een kroonhoogte na het snoeien van minimaal 4 meter.
9. Bomen boven 30 cm stamdiameter hebben een kroonhoogte na het snoeien van minimaal 5 meter.
10. Een hoogstamboomgaard heeft een minimale oppervlakte van 0,15 ha en heeft een dichtheid van minimaal 75 tot maximaal 150 fruitbomen per ha.
11. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
12. Bomen mogen niet beschadigd worden door vraat. Bij begrazing of beweiding wordt indien nodig een boomkorf of raster geplaatst.
13. De onderbegroeiing wordt jaarlijks beweid of de boomgaard wordt jaarlijks gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd.
14. Bemesting met drijfmest, ruige mest of kalk is toegestaan. Bemesting met andere mestsoorten of kunstmest is niet toegestaan.
15. Bij bemesten worden de fruitbomen en de wortels niet beschadigd.
16. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.
17. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.

18. Aanwezigheid van elementvreemde zaken (machines, bouwwerken, stenen, puin, etc.) is niet toegestaan.

PAKKETTEN		Vergoeding per ha per jaar
L26a.18.01	Hoogstambomen gemiddelde diameter < 10 cm	€ 750,-
L26a.18.02	Hoogstambomen gemiddelde diameter 10-30 cm	€ 1950,-
L26a.18.03	Hoogstambomen gemiddelde diameter > 30 cm	€ 3000,-
L26a.18.04	Kersenboomgaard gemiddelde diameter < 10 cm	€ 600,-
L26a.18.05	Kersenboomgaard gemiddelde diameter 10 - 30 cm	€ 1200,-
L26a.18.06	Kersenboomgaard gemiddelde diameter > 30 cm	€ 1800,-

Meldingen

Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

L27 Hakhoutbosje

Beschrijving

Boeren hebben al eeuwenlang behoefte aan hout voor allerlei doeleinden. Het kan hierbij gaan om brandhout, staken voor de groentetuin of hout voor gereedschapsstelen. Dit soort bosjes wordt in de volksmond ook wel geriefhoutbosjes genoemd. Dergelijke bosjes worden van oudsher als hakhout beheerd. Hakhoutbosjes zijn van groot belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als leefgebied voor diverse vogels en zoogdieren. Aanwezigheid van overstanders (bomen die niet worden gekapt bij het periodieke onderhoud) verhoogt de ecologische waarde. Een hakhoutbos(je) is een vrij liggend, vlakvormig landschapselement met inheemse bomen en/of struiken dat als hakhout wordt beheerd.

Pakketvoorwaarden

1. Als snoei- en zaagwerkzaamheden plaatsvinden, dan mag dit alleen in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
2. Snoeihout wordt verwijderd en/of mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
3. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruid op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
4. Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee.
5. Minimaal 80% van het bosje wordt als hakhout beheerd en in de contractperiode afgezet.
6. Het element wordt jaarlijks onderhouden door zo nodig opsnoeien en zagen van takken en kleine dunningen. Gedurende de contractperiode wordt het element of delen daarvan éénmaal afgezet (periodiek beheer). Hierbij wordt het Protocol periodiek hakhoutbeheer toegepast.
7. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
8. Bemesting is niet toegestaan.
9. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
10. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
11. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

PAKKETTEN		Vergoeding per ha per jaar
L27a	Hakhoutbosje droog jaarlijks beheer plus periodiek op maat	€ 1.300,- plus afspraak op maat
L27b	Hakhoutbosje vochtig en nat jaarlijks beheer plus periodiek op maat	€ 1.300,- plus afspraak op maat

Meldingen

Minimaal 14 dagen voor de start van de periodieke beheerwerkzaamheden worden deze gemeld bij de veldcoördinator. Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

L28 Griendje

Beschrijving

In bepaalde delen van het land was het verbouwen van wilgen lange tijd vrij gebruikelijk in vooral moerassige streken. Deze wilgen werden op enige tientallen centimeters boven de grond afgezet in een 4-6 jarige cyclus. Het hier vanaf komend hout (vaak wilgentenen genoemd) werd o.a. gebruikt als rijshout ter bescherming van waterkeringen. Deze wilgengrienden zijn ook nu nog in het landschap terug te vinden en het eraf komend hout wordt nog steeds gebruikt voor rijshout, maar kent inmiddels ook moderne toepassingen zoals bijvoorbeeld tuinschermen. Griendjes zijn onder andere van belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als leefgebied voor zoogdieren zoals de bunzing en voor vogels zoals gekraagde roodstaart en ransuil, mits er overstaanders in de vorm van hoge of oude bomen in de buurt aanwezig zijn.

Pakketvoorwaarden

1. Als snoei- en zaagwerkzaamheden plaatsvinden, dan mag dit alleen in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
2. Snoeihout wordt verwijderd en/of op stapels of rillen in de beheereenheid verwerkt voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
3. Overig snoei- en/of maaiafval wordt verwijderd.
4. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de beheereenheid.
5. De beheereenheid wordt niet beweid.
6. De beheereenheid bestaat uit inheemse wilgensoorten en wordt periodiek afgezet in de periode na 1 oktober en voor 15 maart; overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.
7. Minimaal 80% van de oppervlakte van het griendje wordt als hakhout beheerd.
8. Het element wordt jaarlijks onderhouden door zo nodig opsnoeien en zagen van takken en kleine dunningen. Gedurende de contractperiode wordt het element of delen daarvan éénmaal afgezet (periodiek beheer). Hierbij wordt het Protocol periodiek hakhoutbeheer toegepast.
9. Het griendje is minimaal 1 are en maximaal 1 hectare groot.
10. Als snoeihout versnipperd wordt, mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid.
11. Het griendje mag geen schade ondervinden als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden en wordt indien nodig beschermd met een raster.
12. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruid (alleen in nieuwe elementen).
13. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
14. Bemesting is niet toegestaan.
15. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
16. Niet branden in of in de directe omgeving van de beheereenheid.

PAKKETTEN		Vergoeding per ha per jaar
L28a	Griendje jaarlijks beheer plus periodiek op maat	€ 1.300,- plus afspraak op maat

Meldingen

Minimaal 14 dagen voor de start van de periodieke beheerwerkzaamheden worden deze gemeld bij de veldcoördinator. Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

L29 Bosje

Beschrijving

Een bosje is een vlakvormige houtopstand die vroeger vaak aangeplant en beheerd werd als hakhout, maar doorgeschoten is en niet meer als hakhout wordt beheerd. Bosjes zijn, zeker in combinatie met aanliggende zomen en/of kruidenrijke perceelranden, van belang voor de biodiversiteit als leefgebied voor vogels als geelgors (gebruikt de bomen als zangplek), grote lijster, gekraagde roodstaart, torenvalk en ransuil. Dit geldt ook voor zoogdieren zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger, mits er overstaanders in de vorm van hoge of oude bomen aanwezig zijn. Belangrijk is dat nesten van zwarte kraai en ekster ongestoord aanwezig zijn in het gebied, omdat die als broedlocatie gebruikt worden door bijvoorbeeld ransuil en boomvalk.

Pakketvoorwaarden

1. Als snoei- en zaagwerkzaamheden plaatsvinden, dan mag dit alleen in de periode van 1 oktober tot en met 14 maart.
2. Het element wordt jaarlijks onderhouden door zo nodig opsnoeien en zagen van takken en kleine dunningen. Gedurende de contractperiode wordt het element of delen daarvan éénmaal afgezet (periodiek beheer). Hierbij wordt het protocol Periodiek hakhoutbeheer toegepast.
3. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van de bestrijding van invasieve exoten en pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring en jakobskruiskruid op maximaal 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.
4. Het element wordt gevrijwaard van beschadiging door vee.
5. Een bosje is minimaal 10 are en maximaal 1 hectare groot.
6. Overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.
7. Het element wordt voor maximaal 80% beheerd als bos met hoog opgaande bomen.
8. Randen van het element worden als hakhout beheerd (minimaal 20% hakhout) en in de contractperiode afgezet.
9. Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
10. Als snoeihout versnipperd wordt, mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
11. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden bij voorkeur via uitgraving, via stobbenbehandeling of mechanisch bestreden.
12. Bemesting is niet toegestaan.
13. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
14. Niet branden in of in de directe omgeving van het element.

Melding

Minimaal 14 dagen voor de start van de periodieke beheerwerkzaamheden worden deze gemeld bij de veldcoördinator. Maximaal 7 dagen nadat het periodiek beheer is voltooid wordt hiervan melding gedaan bij het collectief.

PAKKETTEN

L29a Bosje jaarlijks beheer en periodiek beheer

Vergoeding per ha per jaar

€ 1.300,-

plus afspraak op maat

zie protocol Periodiek hakhoutbeheer

Z.18.A00.02 Toeslag weidevogelmozaïek

Beschrijving

Een grote variatie in beheervormen is belangrijk in een leefgebied voor weidevogels. Het collectief stimuleert dit door de agrariërs die binnen hun bedrijf een grote variatie hebben in de toegepaste pakketten, een extra beloning te bieden. Zwaarder en meer weidevogelbeheer geeft punten; bij een bepaald aantal punten hoort een extra beloning.

Puntensysteem

Voor het volgende beheer worden punten gegeven.

Pakketten met een rustperiode, bij meer dan 25% van het totaal aantal hectares aan deelname	1 punt
(Toeslag) pakketten weidegang voor 30 juni en langer dan 4 weken of voor het pakket extensieve beweiding	1 punt
Toeslag pakket stroken maaien bij zomer stalvoeren	1 punt
Pakketten plasdras (per plasdras 1 punt)	1 punt
Hoog waterpeil	1 punt
Pakketten kruidenrijk grasland, bij minstens 1 perceel	1 punt
Combinatie pakketten met kuikenstroken of randenbeheer	1 punt
Deelname aan last minute beheer	1 punt
Bodemverbetering of ruige mest toeslag (A,B of C variant)	1 punt

PAKKETTEN

Z.18.A00.02a	Mozaïektoeslag 0 of 1 punt
Z.18.A00.02b	Mozaïektoeslag 2 punten
Z.18.A00.02c	Mozaïektoeslag 3 punten
Z.18.A00.02d	Mozaïektoeslag 4 punten
Z.18.A00.02e	Mozaïektoeslag 5 punten
Z.18.A00.02f	Mozaïektoeslag 6 punten
Z.18.A00.02g	Mozaïektoeslag 7 punten
Z.18.A00.02h	Mozaïektoeslag 8 of meer punten

Vergoeding per jaar

€ 0,-
€ 100,-
€ 250,-
€ 500,-
€ 1.000,-
€ 1.500,-
€ 2.000,-
€ 3.000,-

Z.18.A03.02 Toeslag last minute plasdras met kleine pompjes

Beschrijving

Soms is het op percelen gewenst om op een bepaald moment gedurende het weidevogelseizoen een kleine natte plasdrasplek te realiseren, een natte plek waar vogels en hun kuikens mogelijkheid krijgen te foerageren. Vooral in drogere tijden kan ook deze kleine plek van belang zijn. Het plasdras wordt met een kleine draagbare pomp op zonne-energie gemaakt. Dit pakket is bedoeld als toeslagpakket voor percelen zonder plasdras overeenkomst. Dit pakket kan wel gestapeld worden met andere weidevogelpakketten, zie voorwaarde 4.

Pakketvoorwaarden

1. De inundatie vindt minimaal gedurende 1 week plaats in de periode van 1 maart tot 1 juli.
2. De inundatieplek moet minimaal 20 m² groot zijn.
3. De maximale vergoeding voor dit pakket is € 300 per jaar, per bedrijf.
4. Dit pakket mag cumuleren met alle weidevogelpakketten (A01, A04, A05 en A06), behalve plasdras (A03).

Z.18.A04.02 Toeslag stroken maaien bij zomerstalvoeren

Beschrijving

Bij zomerstalvoeren krijgen de koeien op stal dagelijks, als onderdeel van hun rantsoen, een portie vers gemaaid gras. Dit gras wordt geoogst op percelen met legselbeheer. Door tijdens het oogsten het perceel over een langere tijd in stroken te maaien, hebben de weidevogels op deze percelen een variatie in kort en lang gras. Deze variatie in het grasland kan met name kuikens ten goede komen: in het kort gemaaide gras kunnen kuikens makkelijk bewegen, terwijl zij in het langere gras dekking vinden. Dit komt het mozaïek binnen een perceel ten goede. Dit pakket is als toeslagpakket bedoeld voor percelen met weidevogelpakket A04 Legselbeheer op grasland.

N.B. Eenmalige stroken die langer dan 2 weken blijven staan, vallen onder de pakketten 4d tot en met 4h.

Pakketvoorwaarden

1. Het maaien in stroken mag continu plaatsvinden gedurende de periode 15 april tot 1 juli.
2. Het perceel mag vanaf het begin van maaien, op zijn vroegst na een periode van 3 weken in zijn geheel gemaaid zijn.
3. Dit pakket mag cumuleren met het pakket A04 Legselbeheer op grasland.

Z.18.A06.02 Toeslag koeien in de polder

Beschrijving

Beweiding geeft, vergeleken met alleen maaien, meer structuur aan de vegetatie met als gevolg een beter bodemleven. De mestvlaaien zorgen voor extra insecten en daarmee voedsel voor de weidevogelpullen. In het najaar zorgt de enigszins kapot gelopen zode ervoor dat er in het voorjaar een variatie in grasgroei en een soortenrijkere grasmatt ontstaat. Dit regionale pakket voor het leefgebied open grasland heeft als doel de weidegang door rundvee in weidevogelgebieden te stimuleren, door na een maaibeurt de extra kosten voor beweiding te vergoeden. Dit pakket kan dan ook gestapeld worden met andere weidevogelpakketten, zie voorwaarde 5. Dit pakket wordt in het voorjaar afgesloten, bij voorkeur in de nabijheid van plasdras en/of kruidenrijk weidevogelgrasland.

Pakketvoorwaarden

1. Er wordt beweid met uitsluitend rundvee gedurende een aaneengesloten aantal weken, tijdens de periode (zie pakketten).
2. Beweiding is verplicht met minimaal 1,5 GVE en toegestaan met maximaal 4 GVE per ha.
3. Bijvoeren met ruwvoer is niet toegestaan.
4. Gevonden nesten worden beschermd door een draad, eventueel met stroom.
5. De pakketten a tot en met d mogen cumuleren met A04 Legselbeheer op grasland. De pakketten e tot en met h mogen ook cumuleren met de andere weidevogelpakketten (A01, A03, A05 en A06).
6. De maximale vergoeding voor dit pakket is € 2.500 per jaar per bedrijf.

Melding

De begindatum van de beweiding wordt vooraf gemeld aan de veldcoördinator en de einddatum van beweiding wordt binnen 7 dagen na afloop gemeld aan de veldcoördinator van het collectief.

PAKKETTEN	Vergoeding per ha per jaar
Z.18.A06.02a	Minimaal 4 weken, tussen 1 april en 30 juni € 200,-
Z.18.A06.02b	Minimaal 6 weken, tussen 1 april en 30 juni € 300,-
Z.18.A06.02c	Minimaal 8 weken, tussen 1 april en 30 juni € 400,-
Z.18.A06.02d	Minimaal 10 weken, tussen 1 april en 30 juni € 500,-
Z.18.A06.02e	Minimaal 4 weken, tussen 1 juli en 30 oktober € 100,-
Z.18.A06.02f	Minimaal 6 weken, tussen 1 juli en 30 oktober € 150,-
Z.18.A06.02g	Minimaal 8 weken, tussen 1 juli en 30 oktober € 200,-
Z.18.A06.02h	Minimaal 10 weken, tussen 1 juli en 30 oktober € 250,-

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid)

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar	1,00 GVE
Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	0,60 GVE
Runderen jonger dan 6 maanden	0,40 GVE

Z.18.A42.03 Toeslag vernietigen vanggewas

Beschrijving

Tegenwoordig broedt naar schatting meer dan 80% van de kieviten op bouwland, veelal maisland. Op de zandgronden is het op deze percelen verplicht om een vanggewas in te zaaien in het najaar. Vaak is dit winterrogge of Italiaans raaigras, gewassen die zorgen dat in de winter de nutriënten worden opgenomen en niet uitspoelen naar het grond- of oppervlaktewater. In het voorjaar is de laatste jaren te zien dat de vanggewassen hoog en dicht begroeid zijn. Dit maakt de percelen ongeschikt voor de kievit, die graag broedt op open en vrij kaal land. Om de percelen geschikt te maken voor de kievit, kan het vanggewas in het voorjaar worden vernietigd.

Pakketvoorwaarden

1. Het pakket kan alleen worden afgesloten op percelen waarop een ANLb overeenkomst voor weidevogelbeheer van toepassing is.
2. Het vanggewas wordt voor 15 maart zorgvuldig vernietigd met een frees, schijveneg of machine met vergelijkbaar effect.
3. Bewerking met een cultivator is als enige bewerking niet voldoende omdat het vanggewas dan snel weer opnieuw zal uitgroeien.
4. Indien het vernietigen van het vanggewas in één werkgang onvoldoende slaagt, dient een tweede bewerking uitgevoerd te worden.

PAKKETTEN

Z.18.A42.03 Toeslag vernietigen vanggewas

Vergoeding per ha per jaar

€ 200,-

Z.18.L00.01 Broedstoof vliegend hert

Beschrijving

Voor deze markante, grootste keversoort van Nederland vormt de Veluwe een zeer belangrijk deel van het verspreidingsgebied. In agrarisch gebied komt hij vooral voor tegen de oostrand van de Veluwe (Epe, Emst, Vaassen) en in landbouwenclaves (Elspeet, Uddel). De larven van het vliegend hert zijn afhankelijk van dood eikenhout (inlandse eik, niet Amerikaanse) dat door schimmels (witrot) is aangetast. Het gaat om het ondergronds deel van het dood hout, zowel liggend als staand. Het kunnen hele oude bomen zijn, maar ook stronken die zijn blijven staan toen eiken zijn gekapt. De ontwikkeling van de larven onder de grond duurt zo'n 5 tot 8 jaar. De kevers zelf eten sappen uit de wonden van bloedende eiken. Deze ecologie maakt dat hakhoutbeheer effectief voor het vliegend hert kan zijn, mits goed uitgevoerd.

Pakketvoorwaarden

1. De broedstoof bestaat uit 5 tot 15 stammen van eikenhout (uitsluitend inlandse of Hollandse eik, niet de Amerikaanse), minimaal 1 meter lang en minimaal 15 tot 20 centimeter dik.
2. De stammen worden verticaal tegen elkaar ingegraven in de grond op zo'n manier dat ze tussen de 10 en 50 cm boven de grond uitsteken.
3. De ruimte tussen de stammen wordt met houtsnippers, humus of eventueel aarde opgevuld.
4. Bij voorkeur wordt een combinatie gebruikt van jong en iets ouder hout (waar waarschijnlijk al witrot in zit). Op het moment dat de oude stammen weggerot zijn, zijn de jongere stammen geschikt.
5. Liggende stammen tegen het element aan verhogen de kwaliteit, dit is niet verplicht.
6. De broedstoof ligt op een beschutte, zon beschenen plek.
7. De broedstoof ligt in de buurt (max 50 meter) van hakhoutbeheer met een groot percentage eikenhout.
8. Bij voorkeur 8 jaar laten liggen in verband met de ontwikkeling van de larven.
9. De locatie ligt binnen focusgebied Vliegend hert.

PAKKETTEN

Z.18.L00.01 Broedstoof vliegend hert

Vergoeding eenmalig per stuk

€ 100,-

Z.18.L00.02 Oeverzwaluwrand

Beschrijving

De oeverzwaluw is minder bekend dan de boeren- en huiszwaluw, die beide veel op boerenerven broeden. Oeverzwaluwen komen in april terug uit het overwinteringsgebied in Afrika en zoeken dan een steile wand om in te broeden. Ze graven daarin een gang van ongeveer 75 cm diep. Achterin die gang maken de zwaluwen een nest. Vroeger zaten oeverzwaluwen vaak in uitgesleten oevers van meanderende beken en rivieren. De oeverzwaluw is een echte pionier. Als er ergens een geschikte steile zandwand is, hebben ze het vaak snel gevonden. Doel van het pakket oeverzwaluwrand is om tijdelijke depots van grond of zand, die vooral op boerenerven nog wel eens voorkomen, geschikt te maken als broedlocatie voor oeverzwaluwen. De deelnemer moet er zeker van zijn dat de grond in de periode maart tot september ongestoord kan blijven liggen. Als er nesten in komen, dan zijn deze beschermd.

Pakketvoorwaarden

1. De hoop grond ligt in een omgeving die geschikt is als foerageergebied, er is dus water en eventueel kruidenrijk grasland in de buurt.
2. De grond is geschikt om een steile wand te maken, lemig zand heeft de voorkeur. Los zand is niet geschikt, dit zakt in. Pure klei is ook niet geschikt, dit is te hard.
3. De wand ligt bij voorkeur op het noorden, noordoosten of oosten.
4. De grond waarvan de steile wand wordt gemaakt, ligt al minimaal een half jaar op de hoop zodat deze zich goed heeft kunnen zetten en minder snel zal inzakken.
5. De steile wand wordt in maart aangelegd, doorgaans met een mobiele kraan waarna de wand eventueel met een spade kan worden bijgewerkt.
6. De steile wand is minimaal 3 meter hoog als deze op het land ligt.
7. De steile wand is minimaal 2 meter hoog als deze aan water grenst.
8. De steile wand is minimaal 10 meter breed.
9. Indien nodig wordt de steile wand vrijgemaakt van begroeiing of overhangende planten zodat roofdieren de nestholtes moeilijk kunnen bereiken.
10. De steile wand wordt in stand gehouden tot 1 september, of langer indien er nog vogels van de nestgaten gebruik maken.
11. Wanneer de wand het volgende jaar nogmaals gebruikt wordt, wordt de wand in maart opnieuw steil afgegraven.

PAKKETTEN

Z.18.L00.02 Oeverzwaluwrand

Vergoeding per stuk per jaar

€ 450,-

Z18.A07 Toeslag stroken strooien met ruige mest

Dit pakket kan alleen worden afgesloten waar vrijwillige weidevogelbeschermers actief zijn en waar aantoonbaar weidevogels broeden.

Beschrijving

Het uitrijden van ruige mest is gunstig voor weidevogels. Het zorgt voor meer structuur in het gewas en het langzaam vrijkomen van voedingsstoffen, waardoor grasgroei wordt getemperd en waardoor kruiden de lichtconcurrentie met gras beter aan kunnen gaan en zo rozetten kunnen vormen in de zode. De organische stof zorgt bovendien voor een rijk bodemleven waarop oudervogels kunnen foerageren. Tenslotte wordt het stro in ruige mest door sommige vogels, Kievieten met name, ook gebruikt als nestmateriaal waardoor er nesten in of in de buurt van de strook verwacht kunnen worden.

Pakketvoorwaarden.

1. Bemesting met 8-10 ton vaste mest per hectare is verplicht
2. De vaste mest bestaat uit stroprijke dierlijke mest, welke grof gestrooid wordt
3. De bemeste strook heeft een minimale breedte van 3 meter
4. De strook ligt meer dan 10 meter vanaf de rand van het perceel
5. De bemesting vindt plaats tussen 15 januari en 15 maart
6. Maximaal 1 strook per perceel (percelen breder dan 100 meter, maximaal 1 per 100 meter)

Melding

Van het uitrijden van de ruige mest wordt binnen 7 dagen na uitrijden melding gedaan bij het collectief.

Dit pakket kan cumuleren met alle andere pakketten met uitzondering van de pakketten 7, 39 en 41.

PAKKETTEN

Z18.A07 Toeslag stroken strooien met ruige mest

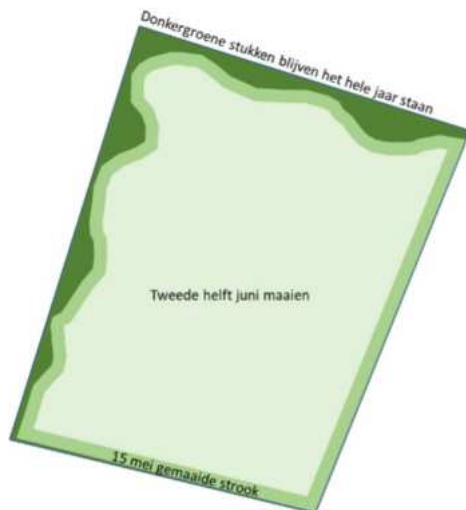
Vergoeding per m¹ per jaar

€ 0,10

Z.18.A13.02 Vlinderstrook

Beschrijving

Het aanleggen van vlinderstroken is een speciale manier van het toepassen van gefaseerd maaibeheer, door natuurbeheerders ook wel sinusbeheer genoemd. Door het grasland op dergelijke manier te beheren, ontstaat er veel variatie op een klein oppervlak, wat gunstig is voor vlinders, bijen, vogels, zoogdieren en amfibieën. Er ontstaat een graslandje waar op ieder moment van het jaar voor elk wat wils is. Er zijn in de zomer kort, halflang en lang gras en kruiden aanwezig en een deel van het perceel gaat de winter in met lang, ruig gras wat voedsel en dekking biedt voor dieren, vogels en insecten.

Pakketvoorwaarden

1. Een vlinderstrook kan als 'extra' pakket worden afgesloten op percelen waarop een ANLb overeenkomst is afgesloten voor Kruidenrijk grasland of Botanisch hooiland.
2. Rond 20 mei, dus ongeveer drie weken voor de maaidatum van het perceel (na 15 juni), wordt er rondom een strook gemaaid van 3 tot 6 meter breed. Dit is de vlinderstrook.
3. De strook ligt aan twee zijden van het perceel strak langs de perceelrand.
4. Langs de derde en vierde zijde wordt de strook slingerend gemaaid, zodanig dat nog 1 tot 8 meter aan gras blijft staan.
5. Het gemaaid gras van de strook wordt afgevoerd. Het kan als vers gras worden gebruikt (zomerstalvoeren) of na een korte veldperiode worden ingekuuld.
6. Wanneer later in het seizoen het perceel op de normale datum wordt gemaaid (na 15 juni), dan wordt de vlinderstrook niet gemaaid en ook het gras dat buiten de vlinderstrook is blijven staan, wordt niet gemaaid.
7. Het lange gras dat buiten de vlinderstrook staat, wordt het hele jaar niet gemaaid en gaat lang de winter in.
8. Als het perceel in de nazomer wordt beweid, dan dient het lange gras buiten de vlinderstrook afgezet te worden.

9. Bij percelen groter dan 1,5 ha worden aanvullend een of meer vlinderstroken door het midden van het perceel gemaaid in overleg met de veldcoördinator. Later blijft ook langs deze strook een stuk gras staan dat lang de winter in gaat.
10. Het is mogelijk om de vlinderstroken in het volgende jaar weer toe te passen. De zijden worden dan gewisseld: waar in jaar 1 een slingerende vlinderstrook lag, wordt in jaar 2 strak langs de kant gemaaid en omgekeerd.

PAKKETTEN

Z.18.A13.02 Vlinderstrook

Vergoeding per ha per jaar

€ 250,-